

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 09.03.2021, klo 14:35 - 17:28

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Hallituskatu 12

Käsitellyt asiat

- § 13 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 14 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 15 Joukkoliikenteen lipputuotteet Porin paikallisliikenteessä 7.6.2021 alkaen**
- § 16 Linjastosuunnitelman reittien ja liikennöintiaikojen vahvistaminen**
- § 17 Joukkoliikenteen kustannusjako Ulvila-Pori yhteysvälillä 7.6.2021 alkaen**
- § 18 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen reitit, aikataulut ja kustannusarviot keväällä 2021**
- § 19 Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammikuu 2021**
- § 20 Tiedoksi merkittävät asiat**

Lisäpykälät

- § 21 LISÄPYKÄLÄ: Joukkoliikennejaoston lausunto: Porin yhteistoiminta-alueen iäkkäiden palveluiden suunnitelma vuoteen 2025**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Sanna Grönmark, puheenjohtaja
Matti Peltonen
Riitta Suonpää, poistui 17:25
Timo Salsoila, saapui 14:55
Eero Luoma
Tuomas Jalava
Jarkko Stenfors

Muut saapuvilla olleet

Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala, esittelijä
Heidi Suominen, sihteeri
Mari Kaunistola, Porin kaupunginhallituksen edustaja, saapui 14:40, poistui 15:58
Seppo Salonen, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö
Jouni Kärki, joukkoliikennesuunnittelija
Merika Lanne, suunnittelija

Poissa

Elvi Tuuliainen, 1. varapuheenjohtaja
Anssi Salmi
Asta von Frenckell
Harri W. Kesti
Riitta Airaksinen

Allekirjoitukset

Sanna Grönmark
Puheenjohtaja

Heidi Suominen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

11.03.2021

11.03.2021

Matti Peltonen

Riitta Suonpää
§:t 13-18

11.03.2021

Tuomas Jalava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§:t 19-21

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla alkaen
12.03.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 13

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 14

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Timo Salsoila ja Riitta Suonpää (varalla Asta Von Frenckell).

Pöytäkirja tarkastetaan 11.3.2021.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Mari Kaunistola saapui kokoukseen klo 14.40.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Matti Peltonen ja Riitta Suonpää (varalla Tuomas Jalava).

Pöytäkirja tarkastetaan 11.3.2021.

Joukkoliikennejaosto päätti, että seuraavat kokoukset, 13.4.2021 ja 4.5.2021, pidetään sähköisenä kokouksena.

Lisäksi joukkoliikennejaosto päätti muuttaa asialistan käsittelyjärjestystä niin, että § 14 jälkeen käsitellään § 16 ja sen jälkeen palataan esityslistan mukaiseen järjestykseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 11, 11.06.2019

Sivistyslautakunta, § 233, 22.10.2019

Joukkoliikennejaosto, § 21, 05.11.2019

Joukkoliikennejaosto, § 22, 05.11.2019

Joukkoliikennejaosto, § 17, 09.06.2020

Joukkoliikennejaosto, § 15, 09.03.2021

§ 15

Joukkoliikenteen lipputuotteet Porin paikallisliikenteessä 7.6.2021 alkaen

PRIDno-2019-2429

Joukkoliikennejaosto, 11.06.2019, § 11

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Joukkoliikennelautakunnan päätös 7.12.2015 § 53 lipputuotteiden hinnoista 1.1.2016 alkaen

2 Porin joukkoliikennesuunnitelma 2017-2021

Porin kaupungin alueella ajavassa paikallisliikenteessä käyvien lipputuotteiden hinnat on edellisen kerran päätetty joukkoliikennelautakunnassa 7.12.2015 § 53 ja niiden kelpoisuutta on kuvailtu Porin seudun joukkoliikennesuunnitelmassa 2017-2021. Näiden lisäksi on tehty päätöksiä esimerkiksi vaihtomatkojen korvauksista liikennöitsijöille, erilaisten maksuttomiin matkoihin oikeutettujen matkustajaryhmien matkojen korvauksista ja joukkoliikenteen markkinointiin liittyvistä lipputuotekorvauksista.

Lipputuotevalikoiman, asiakashintojen ja joukkoliikenneviranomaisen liikennöitsijöille maksamien erillisten korvausten selkeyttämiseksi on tarpeen tehdä uusi päätös, jossa määritellään lipputuotteet. Laki liikenteen palveluista 2017/320 § 154-156 mukaisesti lippu- ja maksujärjestelmissä on huomioitava mm. tunnistepohjaisuus, toisen puolesta asiointi ja yhteensopivat myyntirajapinnat. Näiden ominaisuuksien käyttöönotto nykyisiin lippujen myyntijärjestelmiin vaatii kehitystyötä ja tuo lisäkuluja liikennöitsijöille. On järkevää yhdistää tekniset muutokset ja uusi lipputuotevalikoima samaan kehityshankkeeseen.

Päätöksellä lipputuotevalikoimasta valmistaudutaan myös joukkoliikenteen kilpailutuksiin syksyllä 2019, jolloin kuvaus lipputuotteista ja niiden hinnoittelusta toimii tarjouksia jättävien liikennöitsijöiden tietolähteenä ja tarjouksen laskennan välineenä.

Lipputuotteet muualla Suomessa

Liikenne- ja viestintäviraston JUKU-palvelussa on joukkoliikenneviranomaisten toimittamaa aineistoa matkustuksesta ja lipputuotteiden hinnoittelusta eri puolella Suomea. Porin toimivaltaisen viranomaisen tunnusluvut löytyvät keskisuurten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kaupunkiseutujen vertailuista. Aineisto on helppolukuinen, mutta monilla kaupunkiseuduilla on käytössä vyöhykeperusteinen lippujärjestelmä, kun taas Porissa on käytetään kilometripohjaista järjestelmää. Ero vaikeuttaa vertailua.

JUKU-palvelun verkkosivujen osoite: <https://juku.liikennevirasto.fi/#/tilastot/kaikki/KS2>

Seutulippu korvataan kausilipputuotteilla

Satakunnan seutulipun käyttö päättyy nykyisin käyttöehdoin vuoden 2019 aikana. Seutulipulla on ollut mahdollista matkustaa rajattomasti seudullisessa liikenteessä ja Porin paikallisliikenteessä. Seutulippu korvataan uusilla kausilipputuotteilla niillä reiteillä, joiden kustannuksiin kunnat osallistuvat omarahoituksella yhdessä ELY: keskuksen kanssa tai kuntien keskenään järjestämänä kilpailutettuna käyttöoikeussopimusliikenteenä. Sopimuksissa määritellään kausilipputuotteiden hinnat ja kelpoisuus.

Toisen asteen opiskelijoilla säilyy mahdollisuus hankkia Matkahuollosta KELAN tukemia lipputuotteita, joita ovat 44 matkan opiskelijavuosilippu ja opiskelijaseutulippu. Opiskelija maksaa lipusta omavastuuosuuden, joka on 43€.

Porilaisten on mahdollista käyttää yhteysväleillä Pori-Eurajoki-Rauma, Pori-Merikarvia ja Pori-Kankaanpää seutulipun korvaavaa kausilipputuotetta, joka oikeuttaa 30 päivän rajattomaan matkustukseen yhteysväleillä. Porilaisille tarkoitettun kausilipun hinta on 65 €, jos käyttöalue on alle 30km Porista, ja 90€, jos käyttöalue on yli 30km Porista. Lippujen hinnoittelu noudattaa sopimusten tekoheikellä voimassa olleen seutulipun hinnoittelumallia.

Joukkoliikennejaoston on päätettävä uusista kausilipputuotteista yhteysväleille Kokemäki - Pori ja Ulvila - Pori. Uudet kausilipputuotteet on otettava käyttöön viimeistään marraskuussa 2019, jolloin mahdollisuus ladata uusi seutulippu päättyy. Sopimusliikennöitsijät suunnittelevat uusia kausilipputuotteita kyseisille yhteysväleille, ja tuotteet tulevat päätettäväksi joukkoliikennejaostolle syksyllä 2019. Näissä lipputuotteissa harkitaan yhden asiakashinnan käyttöönottoa koko yhteysväleillä.

Nykyiset lipputuotteet Porin paikallisliikenteessä

Porin Linjat Oy:n vuoroilla on kevään 2019 aikana matkustettu eniten lipputuotteilla

- opiskelijan ja nuorison kausilippu 30 pvä
- sarjalippu 10 matkaa ns. Kymppikortti (n. 40% matkustuksesta älypuhelimeen ladatulla lipputuotteella)
- aikuisten kausilippu 30 pvä
- aikuisten kertalippu
- Citylinjan kertalippu
- koululippu (perusopetuslain mukainen matkaoikeus)
- opiskelijoiden ja nuorten sarjalippu 40 matkaa

Käytetyimpien lipputuotteiden perusteella eniten paikallisliikenteessä matkustetaan opiskelijoille ja nuorille tarkoitetuilla lipputuotteilla. Tuotteita käyttävät yläkoululaiset (joilla ei ole oikeutta perusopetuslain mukaiseen koululippuun, eli heillä on alle 5km koulumatka), lukiolaiset, ammattikorkeakouluopiskelijat, yliopistokeskuksen opiskelijat ja Winnovan opiskelijat. Aikuisille tarkoitettu kausilippu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

on myös erittäin käytetty. Avoimessa joukkoliikenteessä koululipulla matkustaville peruskoululaisille on tarjolla koululipun käyttöoikeuden laajennus vapaa-ajan matkustukseen ja oma kausilipputuote, jos oikeutta koululippuun ei ole (koululainen ei käy lähikouluun).

Lipputuotevalikoiman tarkastelussa on tutkittava myös uusia vaihtoehtoja. Tällä hetkellä Porin paikallisliikenteessä on käytössä tasahintainen kausilippu, eli joka puolelle Poria saa matkustaa 58€/42€/30,30€ hinnalla 30 päivän ajan rajattomasti. Moni kaupunki on rakentanut vyöhykepohjaisen järjestelmän, jossa kausilipun hinta nousee, mitä laajemmalla alueella matkustaja liikkuu, esim. kauppatori-Koivula -väli olisi edullisempi kuin kauppatori-Leppäkorpi.

Kertalippujen hinnoittelussa Porissa käytetään kilometripohjaista järjestelmää, jossa matkan hinta kasvaa matkustetun matkan suhteessa. Kertaliputkin voi toteuttaa vyöhykepohjaisesti tai tasahinnalla. Citylinjan lipputuote 1,00€ on ainoa Porissa käytössä oleva tasahintainen kertalippu, joka on samanhintainen riippumatta matkustetun matkan pituudesta ja jolla ei ole vaihto-oikeutta. Syksyllä 2017 aloittaneen Citylinjan suosion myötä linjakohtainen lipputuote 1,00€ nousee käytetyimpien lipputuotteiden joukkoon.

Nykyisissä kilometripohjaisissa kertalipuissa (alin hinta 3,30€ 0-6km) on vaihto-oikeus linja-autosta toiseen, mikäli matkustaja ostaa lipun koko matkalle ensimmäisestä linja-autosta ja nousee toisen linja-auton kyytiin aikarajan puitteissa ensimmäisen lipun ostamisesta. Vaihto-oikeutta käytetään, kun matkustetaan toiselle puolelle keskustaa, tai kun matkustaja käy kertalipulla esimerkiksi ruokaostoksilla ja palaa seuraavalla vuorolla kantamusten kanssa kotiin.

Porin seudun joukkoliikennesuunnitelmassa 2017-21 oli koostettu suosituimpien lipputuotteiden käyttö. Verrattaessa vuonna 2016 koostettua aineistoa kevääseen 2019, eniten suosiota on kasvattanut kymppikortti, eniten väheni matkustaminen kertalipuilla. Joukkoliikennesuunnitelmassa esitettiin lipputuotteiden kehittämistoimenpiteinä mahdollisuutta mobiililippuun ja matkakorttien lataamiseen verkkosivujen avulla. Näistä molemmat toimenpiteet on toteutettu ja matkustajat ovat löytäneet uudet palvelut.

Uudet lipputuotteet

Lipputuotevalikoimaa on aiempina vuosina suunniteltu osin valtionavun maksatusperusteiden ohjaamana. Nykyisin ohjaavaa vaikutusta ei ole, sillä valtionavusta 70% maksetaan toimivaltaisen viranomaisalueen asukasluvun perusteella, ja 30% perustuu toimivaltaisen viranomaisen omarahoitukseen avoimen joukkoliikenteen palvelujen järjestämiseksi. Vuonna 2018 valtionapu kattoi n. 20% avoimen joukkoliikenteen ostosopimusten kuluista.

Kaikki matkustajien maksamat lipputulot ovat sopimusliikennöitsijän tuloa. Lipputuotevalikoiman suunnittelussa on tärkeää tarjota säännöllisesti matkustaville edulliset kausilipputuotteet, mutta myös mahdollistaa liikennöitsijöille kausittaisen vaihtelun ja markkinoinnin tueksi riittävä vapaus hinnoitella houkuttelevia lipputuotteita uusille ja satunnaisille matkustajille.

Moni nykyinen lipputuote on aiemmissä päätöksissä rajattu koskemaan vain Porin kaupungin asukkaita, jolloin vieraspaikkakuntalaisilla ei ole osto-oikeutta kyseiseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

lipputuotteeseen. He matkustavat joko Matkahuollon tarjoamalla sarjalipputuotteilla tai kotikuntansa hinnoitteluun perustuvalla seutulipulla, vaikka matkustusalueena olisi vain Pori. Uudessa lipputuotepäätöksessä kotikuntaan perustuvasta käyttö- ja myyntiehdosta luovutaan kokonaan.

Paikallisliikenteen reittien suunnittelu nojaa nykyisellään vaihtojen tekemiseen, koska keskustan läpi matkustaessaan matkustajat vaihtavat linja-autosta toiseen kauppatorilla, Itsenäisyydenkadulla tai Mikonkadulla. Myös Tiedepuistoon on syntynyt vaihtopaikka uuden paikallisliikenteen solmukohtaan myötä. Vaihto-oikeuteen on sisällytetty joukkoliikenneviranomaisen maksama korvaus, kun matkustaja on siirtynyt linja-autosta toiseen. Vaihtokorvausten maksaminen lopetetaan lipputuotevalikoimauudistuksessa.

Citylinjan 1,00€ -lipun kaltaisia linjakohtaisia hintoja on käytössä asiointi- ja kutsuliikenteessä ja palvelulinjalla. Näiden erikoislipputuotteiden hinnoittelu siirretään linjakohtaisiin sopimuksiin, joissa on tapauskohtaisesti ratkaistavissa, tarvitaanko lipputuotteissa yhteensopivuutta Porin paikallisliikenteen muuhun lippujärjestelmään. Harkinnalla ja omalla linjakohtaisella lipputuotteella on mahdollista saada ostoliikennettä täsmälliseen matkustustarpeeseen edullisemmin, kuin jos yhteensopivuutta edellyttäisiin. Hyvä esimerkki tällaisesta on Lavian asiointivuoro perjantaisin.

Vaikutukset

Uudella päätöksellä lipputuotevalikoimasta saadaan yksi ja yhtenäinen joukkoliikenneviranomaisen määrittämä lipputuotevalikoima Porin paikallisliikenteeseen. Matkustajien kannalta lipputuotevalikoima ja uusi hinnasto antaa varmuutta joukkoliikenteen asiakashinnoista seuraaviksi vuosiksi. Uudistuksen tavoitteena on saada joukkoliikenteen käyttöön houkuttelevat lipputuotteet ja asiakashinnat.

Päätöksellä vaikutetaan joukkoliikenneviranomaisen ja paikallisliikennettä ajavien liikennöitsijöiden kuluihin ja tuloihin. Päätöksellä määritellään, missä määrin avoimen joukkoliikenteen kulut katetaan porilaisten maksamilla veroilla ja missä määrin joukkoliikenteen käyttäjät maksavat matkustuksestaan lippuina. Lipputulot ovat merkittävä tulo liikennöitsijälle, mutta ilman kaupungin talousarviosta maksettavaa liikennöintikorvausta, ei avoimen joukkoliikenteen tarjontaa olisi. Avoimen joukkoliikenteen järjestäminen on kaupungille vapaaehtoinen tehtävä, sillä vain koululaisten kuljetukset on järjestettävä perusopetuslain nojalla.

Muutokset lipputuotevalikoimassa ja asiakashinnoissa vaikuttavat nykyisin Porissa ajettavien linjojen matkustajamääriin ja kannattavuuteen. Riippumatta lipputuotevalikoiman uudistuksesta, paikallisliikenteen sopimustilannetta ja joukkoliikenteen tarjontaa tarkastellaan toteutuneen matkustuksen ja käytettävissä olevien määrärahojen mukaan. On mahdollista, että lähivuosina joukkoliikenteen sopimusten ostokorvaukset kasvavat, ja kustannusten takia tarjonnan painopisteet muuttuvat.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää, että Porin kaupungin alueella paikallisliikenteessä voimassa olevat lipputuotteet, niiden käyttöehdot ja asiakashinnat määritellään uudelleen. Vaihtomatkojen, nousukorvausten ja muiden lipputuotteisiin kytkettyjen alennusten korvaaminen liikennöitsijöille päättyy. Lipputuotteet ja hinnat astuvat voimaan nykyisten kilpailutettujen Porin paikallisliikenteen sopimusten päätyttyä 1.7.2020.

Joukkoliikennejaoston päätökseen lipputuotteista sisältyvät lipputuotteet, joille joukkoliikennejaosto päättää käyttöehdot ja hinnat, sekä määritellään lipputuotteet, jotka ovat sopimusliikennettä ajavan liikennöitsijän omia lipputuotteita ja liikennöitsijän hinnoitteleimia, mutta joille joukkoliikennejaosto asettaa lipputuotteen hintaa ja matkustusaikaa rajaavia ehtoja.

Valmistelua jatketaan lipputuotevalikoimalla, joka sisältää alla luetellut päälinjat:

- kertalipputuotteet lapsille ja aikuisille
- kausilipputuotteet lapsille, opiskelijoille ja aikuisille
- linjakohtaiset lipputuotteet muusta avoimesta joukkoliikenteestä erillisiin ostoliikenteisiin
- oikeudet maksuttomiin matkoihin, joista ei makseta erillistä korvausta liikennöitsijälle, mutta tilastointia varten matkat leimataan rahastuslaitteille
- koululaislipputuote perusopetuslain mukaisten matkojen korvaamiseen avoimessa joukkoliikenteessä
- ryhmälipputuote (esim. päiväkodit, koulut) matkojen korvaamiseen avoimessa joukkoliikenteessä
- sarjalipputuotteet, jotka ovat liikennöitsijöiden omia lipputuotteita, mutta ne on hinnoiteltava vähintään 30% edullisemmaksi kuin vastaavat matkat kertalipulla ostettuna, ja sarjalipputuotteen matkustusaika on vähintään 90vrk ensimmäisestä leimauksesta
- tarjouslipputuotteet, jotka ovat liikennöitsijöiden omia lipputuotteita ja joilla on matkustusoikeus vain lipputuotteessa määritellyllä yhteysvälillä ja aikana

Joukkoliikennejaosto päättää, että korvaukset liikennöitsijöille määräaikaisten kokeilujen takia saamatta jääneistä lipputuloista päättää suunnittelu- ja kehittämissyksikön päällikkö. Vastuu kirjataan ympäristö- ja lupapalvelujen toimintasääntöön sen seuraavassa päivityksessä.

Joukkoliikennejaosto päättää, että valmistelua lipputuotteista, niiden käyttöehdoista ja asiakashinnoista jatketaan

1. pyytämällä lausuntoa sivistystoimialalta
 - koululipputuotteen käyttöehdoista ja maksettavista korvauksista
 - mahdollisesta tarpeesta ryhmälipputuotteelle, jolla päiväkotien ja koulujen ryhmät matkustavat avoimessa joukkoliikenteessä
 - näkemystä lapsiin, nuoriin ja opiskelijoihin kohdistuvista kausilipputuotteista ja kertalipuista, mm. millaiset ikäraajat lipputuotteille asetetaan
2. pyytämällä lausuntoa elinvoimayksiköltä lipputuotteiden käyttöehdoista ja hinnoittelusta Pori-strategian mukaisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

3. pyytämällä lausuntoja nykyistä sopimusliikennettä hoitavilta liikennöitsijöiltä, siitä
 - miten nykyinen lipputuotevalikoima toimii,
 - millaiset olisivat toimivat uudet lipputuotteet ja niiden käyttöehdot ja
 - miten joukkoliikenteen lipputuotteet hinnoitellaan asiakkaille matkustamiseen kannustaviksi
4. pyytämällä lausuntoja Porin Yrittäjät ry:ltä ja Satakunnan kauppakamarilta lipputuotteiden vaikutuksesta
 - työvoiman saatavuuteen ja liikkuvuuteen Porissa ja Porin työssäkäyntialueella
 - asiakasvirtoihin ja asiointiin yrityksissä
5. pyytämällä lausuntoja lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista oppilaitoksilta, opiskelijajärjestöiltä ja nuorisovaltuustolta
6. pyytämällä lausuntoja perusturvalta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta

Joukkoliikennejaosto pyytää lausunnot osallistuvilta tahoilta 9. syyskuuta 2019 mennessä. Lausunnot toimitetaan asiatunnuksella PRIDno-2019-2429 osoitteeseen kirjaamo@pori.fi tai Porin kaupunki, PL 121, 28101 Pori.

Kaikilla muillakin tahoilla, kuten yhdistyksillä ja kuntalaisilla, on mahdollisuus osallistua valmisteluun lähettämällä kannanotto tai mielipide 9. syyskuuta mennessä.

Osallisuuden vahvistamiseksi joukkoliikennejaosto pyytää viestintäyksikköä valmistelevaan Porin osallisuusmallin mukaisia toimia lipputuotevalikoiman uudistamistyössä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta, 22.10.2019, § 233

Valmistelijat / lisätiedot:
Taneli Tiirikainen

Porin kaupungin joukkoliikennejaosto (11.6.2019 §11) on pyytänyt sivistystoimialalta lausuntoa liittyen lipputuotevalikoiman uudistamiseen Porin paikallisliikenteessä:

- koululipputuotteen käyttöehdoista ja maksettavista korvauksista
- mahdollisesta tarpeesta ryhmälipputuotteelle, jolla päiväkotien ja koulujen ryhmät matkustavat avoimessa joukkoliikenteessä
- näkemystä lapsiin, nuoriin ja opiskelijoihin kohdistuvista kausilipputuotteista ja kertalipuista, mm. millaiset ikäraajat tuotteille asetetaan

Sivistystoimialan näkökulmasta paras ratkaisu olisi, että neuvottelut lipputuotteista ja niiden ehdoista käytäisiin keskitetysti joukkoliikenneviranomaisen kanssa. Lipputuotteiden tulisi olla selkeitä, jolloin hallinnollinen työ vähenisi. Esimerkiksi vyöhykkeisiin perustuva hinnoittelumalli olisi toimiva. Lipputuotteiden hinnoittelun tulee olla kohtuullista ja verokkikaupunkeihin nähden saman tasoista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Koulujen ja päiväkotien ryhmien edullinen matkustaminen avoimessa joukkoliikenteessä on tärkeää. Opetussuunnitelmat edellyttävät yhä enemmän ympäröivän yhteiskunnan hyödyntämistä osana oppimista, joten museoihin, teattereihin, konsertteihin, urheilupaikoille ja niin edelleen kuljetaan paljon. Sivistystoimialan näkökulmasta joukkoliikenneviranomaisen neuvottelema, edullinen lipputuote olisi toivottavin. Nykyinen, vuosittaiseen kertakorvaukseen perustuva toimintamalli on epätasa-arvoinen. Joukkoliikenteen reitit ja aikataulut vaihtelevat eri osissa kaupunkia. Toiset yksiköt pystyvät hyödyntämään matkustamista hyvin, toiset eivät lainkaan. Uudessa tilanteessa kertakorvaus jyvitetäisiin yksiköille, jotka voisivat hankkia uutta lipputuotetta tai käyttää rahat tilauskuljetuksiin, mikäli avoimen joukkoliikenteen hyödyntäminen ei ole mahdollista.

Sivistystoimialan kannalta lipputuotteiden ikärajat eivät ole kynnyskysymys, mutta esimerkiksi alakoulun ja yläkoulun välinen raja eli 13 vuotta on yksi mahdollisuus lasten lipun ikärajaksi.

Lipputuotteiden tulisi olla sähköisiä ja mahdollistaa ketterät siirtymiset eri liikkumismuodoista toiseen. Esimerkiksi junaliikenteestä ja linja-autojen kaukoliikenteestä olisi hyvä päästä siirtymään jouheasti paikallisliikenteeseen. Tämä tukisi erityisesti toisen asteen ja sitä vanhempien opiskelijoiden kulkemista. Hallitusohjelmaan kirjattu oppivelvollisuusiän nostaminen 18 ikävuoteen vaikuttanee myös kunnan velvollisuuteen huolehtia toisen asteen opiskelijoiden kuljetuksista. Sivistystoimiala on tarjonnut paikallisliikenteen matkoja osana nuorisopasseja, ja tällaisen mahdollisuuden säilyminen nähdään tärkeänä.

Sivistystoimiala toivoo, että kaikille avoin joukkoliikenne on jatkossakin ensisijainen tapa hoitaa koulukuljetukset. Se on kustannustehokasta ja tukee oppilaitosten kestävä kehityksen tavoitteita. Hyvät yhteydet eri puolille kaupunkia ovat tärkeitä yhdenvertaisuuden kannalta esimerkiksi harrastuksiin kulkemiseen liittyen.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää antaa oheisen lausunnon joukkoliikennejaostolle.

Päätös

Päätösesityksen mukaan.

Joukkoliikennejaosto, 05.11.2019, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Joukkoliikennejaosto 11.6.2019 § 11 päätti, että Porin kaupungin alueella paikallisliikenteessä voimassa olevat lipputuotteet, niiden käyttöehdot ja asiakashinnat määritellään uudelleen, ja päätöksenteon tueksi aloitettiin osallistaminen ja neuvottelut eri tahojen kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikenteen matkustajia ja lipuista kiinnostuneita kuntalaisia osallistettiin yhteistyössä viestintäyksikön kanssa tekemällä verkkosivuilla kysely ja pitämällä Twitter-keskustelu. Viestintäyksikkö huolehti osallisuudesta myös tiedottamalla aktiivisesti, jotta kuntalaiset olisivat tietoisia uudistuksesta ja heillä olisi mahdollisuus ottaa kantaa lipputuotteisiin. Lippukyselystä tiedotettiin medialle 7.8.2019, ja kyselyä pidettiin esillä kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Kyselyn tulokset julkaistiin Porin verkkosivuilla 16.9.2019, jotta kaikilla kyselyn tuloksista kiinnostuneilla olisi mahdollisuus tutkia vastauksia, ja tulosten julkaisusta tehtiin mediatiedote.

Kysely lippujen käyttöehdoista

Joukkoliikenteen lippukysely oli avoinna 7.8.-12.9.2019 välisenä aikana, kyselyyn vastattiin 1184 kertaa. Lippukyselyssä tutkittiin vastaajien mielipiteitä lipputuotteiden ominaisuuksista väittämien avulla. Vastaajat saivat vastata Samaa mieltä tai Eri mieltä, ja joissain kysymyksissä avautui tarkentava kysymys vastausvalinnan jälkeen. Vastausten perusteella joukkoliikenteen lipputuotteiden käyttöehdoissa on muutostarpeita lasten lippujen ikärajojen ja kausilippujen käyttöehtojen osalta, ja että linja-autosta toiseen vaihtaminen yhdellä lipulla on totuttu oikeus, joka halutaan säilyttää.

Vastaajat toivoivat, että samalla lipulla saa matkustaa useassa eri linja-autossa. Lipun voimassaoloajaksi tarjotuista vaihtoehtoista eniten kannatettiin kolmen ja neljän tunnin aikaa sekä yhden vuorokauden matkustusaikoja. Kyselyssä ei tarjottu vaihtoehtoiksi nykyisiä kertalipun vaihtoaikoja 60-120 minuuttia.

Niukka enemmistö kannatti lippujen tasahintaisuutta, eli matkan pituudesta riippumatta lipun hinta on sama. Kausilippujen hinnoittelussa vastaajat olivat jyrkemmin tasahinnan kannalla kuin kertalippukysymyksessä. Kausilippujen erihintaisuuden kannattajat esittivät avoimessa palautteessaan toiveita vyöhykejärjestelmän käyttöönotosta ja esittivät melko tarkkojakin aluerajauksia näkemyksensä tueksi.

Moni vastaaja hyväksyy erihintaiset liput eri käyttäjäryhmille. Lasten ja opiskelijoiden lisäksi edullisempia hintoja esitettiin vapaassa palautteessa eläkeläisille, työttömille ja vähävaraisille. Eri-ikäiset vastaajat kokivat eri ryhmät tärkeiksi alennettujen lippuhintojen tarvitsijoiksi. Esimerkiksi 30-39 -vuotiaat nostivat ilmaiset matkat lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjälle tärkeänä asiana, kun taas muut ikäryhmät nostivat esiin eläkeläiset. Vastaajien iän karttuessa alennettuja lippuja haluttiin tarjota myös liikuntarajoitteisille, jotka tarvitsevat esimerkiksi rollaattorin avukseen asiointimatkoille.

Loppukysymyksenä vastaajilta kysyttiin, mikä olisi suurin parannus paikallisliikenteen lippuihin. Puolet kaikista kyselyyn vastanneista halusi kertoa lisää näkemyksiään, vastauksia tuli 590kpl. Vastaajat kertoivat eniten näkemyksiään lippujen maksutavoista bussissa. Käteisen lisäksi toivottiin mahdollisuutta maksaa lippu pankkikortilla, älypuhelimeen ladattavalla sovelluksella tai matkakortilla, johon voi ladata rahaa. Vastaajat halusivat pidentää sarjalippujen voimassaoloaikaa tai jopa poistaa aikarajauksen kokonaan. Lippujen hintojen halventamista toivottiin myös,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

varsinkin koululaisille ja opiskelijoille. Avoimissa vastauksissa keuhuttiin Citylinjaa ja kymppikorttia, sekä toivottiin parannuksia aikatauluihin ja yleisesti tiheämpää vuorotarjontaa.

Lippukyselyn tulokset on julkaistu verkkosivulla www.pori.fi/joukkoliikenne.

Twitter: Mikä saisi sinut valitsemaan joukkoliikenteen useammin?

Twitter-keskustelu pidettiin 5.9. klo 11.30-12.30. Keskustelua ohjattiin neljällä kysymyksellä, joihin keskustelijoilta toivottiin kannanottoja ja mielipiteitä. Twitter-keskustelua ohjattiin tunnistella #joukkoliikenne ja #visioporista. Twitterin tilastointityökalujen perusteella keskustelua seurasi parhaimmillaan noin 400 henkilöä.

Twitter-keskustelun kysymyksenasettelu ei suoranaisesti viitannut lipputuotteisiin, mutta kysymys tuotti keskustelussa monenlaisia ehdotuksia ja ajatuksia joukkoliikenteen ja muiden kulkutapojen yhdistämisestä: kaupunkipyöräjärjestelmä, pyöräpysäköinti pysäkeillä, sähköpotkulaudat ja miellyttävä kävelymatka pysäkiltä eteenpäin. Keskustelu oli mielenkiintoinen kokeilu, jonka julkistaminen ja näkyvyys mediassa lisäsi lippukyselyyn vastanneiden määrää, mutta varsinaisia hyödynnettäviä tuloksia lipputuotteiden kehittämiseksi ei keskustelusta jäänyt.

Lausuntopyyntö

Joukkoliikennejaosto pyysi lausuntoja seuraavilta tahoilta:

- sivistystoimiala
- elinvoimayksikkö
- perusturva
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- nuorisovaltuusto
- Porin Linjat Oy
- Ruosniemen Linja-auto Oy
- Lyttylän Liikenne Oy
- Satakunnan Palvelutaksi Oy
- Porin Linjuriauto Oy
- Porin Yrittäjät ry
- Satakunnan kauppakamari
- Winnova
- Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Satakunnan ammattikorkeakoulu opiskelijakunta SAMMAKKO
- Porin Ylioppilasyhdistys Pointer ry

Yhteenveto saapuneista lausunnoista

Sivistyslautakunta toteaa lausunnossaan, että toivoo koululaisten ja ryhmien kulkevan avoimessa joukkoliikenteessä jatkossakin ja painottaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien tärkeyttä kaupungissa kulkemiseen. Koulujen ja päiväkotien käyttöön toivotaan uudenlaista lipputuotetta, jotta matkojen laskuttaminen ja kulujen kohdentaminen eri päiväkoteihin ja kouluihin olisi nykyistä helpompaa. Sivistyslautakunta huomauttaa, että hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

oppivelvollisuutta pidennettäisiin 18-vuotiaisiin saakka. Tämä tarkoittaisi, että koulukuljetuksiin oikeutettujen määrä kasvaisi, ja liikkumisesta syntyisi lisäkustannuksia sivistykselle.

Porin Linjat Oy:n lausunnossa liikennöitsijä toteaa, että lipputuotteiden tulisi olla matkustajalle edullisia ja yksinkertaisia, ja että tulevaisuudessa lipputuotteita voi ostaa sekä bussista, verkkokaupasta ja älypuhelimien sovelluksella. Porin Linjat Oy toivoo hinnoitteluoikeutta enemmän liikennöitsijälle, koska käyttöoikeussopimuksella järjestetyssä liikenteessä lipputulot kuuluvat liikennöitsijälle. Porin Linjat Oy huomauttaa lausunnossaan, että muutokset lipputuotteissa ja hinnoittelussa tarkoittavat myös lipputulo-odotusten muuttumista. Siksi nykyistä liikennöintisopimusta on arvioitava uudelleen.

Muilta tahoilta ei saapunut lausuntoja.

Johtopäätökset

Valmistelun perusteella nykyiseen lipputuotevalikoimaan on tarve tehdä kolme isoa muutosta: joukkoliikenneviranomaisen päättää nykyistä vähemmän lipputuotteiden tarjonnasta ja hinnoittelusta, lipputuotteisiin tarvitaan uudet ikärajat määrittämään lapsia ja aikuisia, ja siirrytään nykyistä enemmän tasahintaisiin lipputuotteisiin.

Joukkoliikenneviranomaisen selvittelee uudenlaisen jälkikäteen laskutettavan matkakortin käyttöönottovaihtoehtoja sivistystoimen yksiköihin, ja ratkaisun laajennettavuutta esimerkiksi työasiointiin.

Ehdotus

Esittelijä: Riikka Jokiainen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveystoimen

Joukkoliikennejaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 05.11.2019, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

- 1 Lipputuotteet ja hinnoittelu Porin paikallisliikenteessä 1.7.2020 alkaen
- 2 Cityvyöhykekartta JOUK 29.5.2017 § 42

Lipputuotevalikoiman uudistusta on käsitelty joukkoliikennejaoston päätöksenteossa 11.6.2019 § 11 ja osallistamisen tuloksia 5.11.2019.

Ehdotettujen lipputuotteiden uudet käyttöehdot ja asiakashinnat muuttavat lipputulo-odotuksia. Säätelyä vähentämällä joukkoliikenneviranomaisen antaa liikennöitsijöille mahdollisuuden kehittää ja hinnoitella uusia sarjalipputuotteita ja tarjouslippuja,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vaikka samanaikaisesti varmistaa, että säännöllisillä joukkoliikenteen käyttäjillä on tarjolla edulliset kausiliput. Lipputuloodotusten muuttumisen takia liikennöintisopimuksia on uusittava tehtyjen päätösten mukaisiksi.

Ehdotus

Esittelijä: Riikka Jokinen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysturvatoimisto

Joukkoliikennejaosto päättää, että joukkoliikenneviranomaisen päättämät lipputuotteet, käyttöehdot ja asiakashinnat paikallisliikenteessä Porin kaupungin alueella ovat seuraavat 1.7.2020 alkaen:

Kertalippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	3,50 €
junnu, 8-16 -vuotiaat	2,00 €
lapsi, 0-7 -vuotiaat	0,00 €
city, city-vyöhykkeellä	1,00 €
lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjä	0,00 €

Kertalippu oikeuttaa yhteen matkaan yhdessä paikallisliikenteen linja-autossa. Kertalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Kertalipulla ei ole vaihto-oikeutta toiseen linja-autoon.

City-kertalippu oikeuttaa matkustamaan City-vyöhykkeellä kaikilla paikallisliikenteen vuoroilla (JOUK 29.5.2017 § 42).

Pientä lasta vaunuissa tai rattaissa mukanaan kuljettava henkilö on oikeutettu maksuttomaan matkaan.

Aikalippu

5 h	5,00 €
24 h	8,00 €

Aikalippu oikeuttaa rajattomaan matkustukseen paikallisliikenteen linja-autoissa aikarajan sisällä, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikalipulla saa vaihtaa linja-autosta toiseen ja matkustaa, kunnes aikalipun voimassaoloaika päättyy.

Kausilippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	haltijakohtainen	55,00 €
opiskelija, tutkintoon tähtäävän opinto-oikeuden osoittavalla todistuksella	henkilökohtainen	42,00 €
junnu, 8-16 -vuotiaat	haltijakohtainen	30,00 €

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kausilipulla on rajaton matkustusosoikeus paikallisliikenteen linja-autoissa 30 päivän ajan, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisille ja junnuille myytävä kausilippu on haltijakohtainen. Junnu saa matkustaa aikuisen kausilipulla, mutta aikuinen ei saa matkustaa junnun kausilipulla. Opiskelijakausilippu on henkilökohtainen.

Kaikki matkat merkitään rahastuslaitteille tilastointia varten.

Liikennöitsijällä on oikeus tarjota omia ja yhteistyökumppaniensa lipputuotteita täydentääkseen joukkoliikenneviranomaisen päättämiä lipputuotteita.

Tämä päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä joukkoliikenneviranomaisen maksamista korvauksista Porin kaupunkialueen paikallisliikenteessä 1.7.2020 alkaen.

Päätös

Jaosto päätti yksimielisesti muuttaa junnu -lipun nimen nuoriso -lipuksi.

Esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen, jonka mukaan aikuisen ja nuorison kertalippu sisältää 60 minuutin vaihto-oikeuden.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 09.06.2020, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Kaupunginhallitus päätti 20.4.2020 § 230 joukkoliikenteen järjestämisvaihtoehtojen selvityksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä ja samalla antoi lisätoimeksiannon omistajaohjauksyksikölle selvittää Porin Linjojen lyhyen ajan taloudellisen aseman parantamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Valmistelun tuloksena kaupunginhallitus totesi 11.5.2020 § 280, että joukkoliikennejaoston 5.11.2019 § 22 päättämän lipputuoteuudistuksen voimaantulon 1.7.2020 siirtäminen toteutettavaksi samassa yhteydessä kun järjestämistavassa siirrytään käyttöoikeussopimuksista hankintasopimukseen, parantaisi Porin Linjat Oy:n taloudellista tilannetta syksyllä 2020.

Järjestämistavan muutostyön projektijohtoa tekevä Spring Advisor Oy on tehnyt lipputuoteuudistuksesta kustannuslaskelmia ja arvioita, millaisia taloudellisia vaikutuksia lipputuoteuudistuksen siirtämisellä olisi Porin Linjat Oy:n talouteen. Siirtämisestä on myös käyty neuvotteluja viranomaisen ja Porin Linjat Oy:n välillä. Neuvottelujen perusteella lipputuoteuudistuksen läpiviemisen ja siirtämisen vaikutukset ovat Porin Linjat Oy:n talouden kannalta epävarmat, koska COVID-19 -taudin ja poikkeustilaolojen ennakointi syksyille 2020 on vaikeaa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää siirtää 5.11.2019 § 22 päättämiensä Porin paikallisliikenteen lipputuotteiden ja käyttöehtojen voimaantuloa Porin Linjat Oy:n käyttöoikeussopimuksesta hankintasopimukseen siirtymiseen saakka.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 15

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Joukkoliikenteen alennuslippujen perusteet ja vaikutukset 1-2021, Suomen Paikallisliikenneliitto ry ja Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 11.6.2019 § 11 aloittaa lipputuotevalikoiman uudistamisen paikallisliikenteessä, ja jaosto hyväksyi uudet lipputuotteet ja niiden käyttöehdot 5.11.2019 § 22. Sittemmin lipputuotevalikoiman käyttöönottoa päätettiin siirtää 9.6.2020 § 17, koska joukkoliikenteen järjestämistavassa siirrytään käyttöoikeussopimuksista hankintasopimukseen 7.6.2021 alkaen. On perusteltua aloittaa uusilla lipputuotteilla ja käyttöehdoilla samanaikaisesti uuden liikennöintisopimuksen kanssa. Joukkoliikennejaosto päätti 9.2.2021 § 4 käyttää hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä Porin Linjat Oy:n lippu- ja maksujärjestelmää, mikä osaltaan vaikuttaa lipputuotevalikoimaan suunnitteluun. Lipputuotevalikoiman uudistukseen liittyvä päätöksenteko löytyy asian käsittelyhistoriasta.

Hyväksytty lipputuotevalikoima suunniteltiin käyttöoikeussopimuksen mukaista liikennettä varten. Koska joukkoliikenteessä siirrytään hankintasopimukseen, on lipputuotevalikoimaan lisättävä käteisen käyttöä vähentävä ja epäsäännöllisiä matkustajia palveleva sarjalipputuote. Ehdotuksena on, että käyttöön valitaan kymmenen matkan sarjalippu ns. kymppikortti, joka on jo pitkään ollut yksi käytetyimmistä Porin Linjat Oy:n lipputuotteista.

Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään linja-autoissa niiden voimassaolon päättymiseen saakka. Tämä on matkustajan edun mukaista, vaikka se viivästyttääkin lipputuotevalikoiman uudistumista ja uusien lipputuotteiden perusteella tehtäviä arviointeja lipputulokertymistä lipputuotteittain.

Joukkoliikenteen hankintoihin käytettävien määrärahojen riittämättömyyden takia liikennöintiä on vähennetty tulevaa hankintasopimusta varten suunnitellulla linjastolla. Matkustuksen odotetaan edelleen säilyvän noin 60% tasolla suhteessa vuoden 2019 matkustukseen. Lipputulot ovat siten merkittävästi pienemmät kuin lipputuotevalikoiman päätöksentekohetkellä. Lipputuotteiden asiakashintojen korottaminen ei todennäköisesti parantaisi viranomaisen tuloja, eikä lisäisi joukkoliikenteen houkuttelevuutta, koska pääsyy heikkoihin lipputuloihin on Covid-19 - tautitilanteen aiheuttama liikkumisen väheneminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto käsittelee erillisenä päätösasiana Citylinjan yhden euron kertalipun käyttöehtoja ja maksuvyöhykkeen laajutta, jotta voidaan arvioida lipputuotteen käyttöalueen ja hinnoittelun tarkoituksenmukaisuutta joukkoliikenteen vetovoimaa lisäävänä tekijänä. Valmistelu asiassa jatkuu, kunhan joukkoliikennejaosto on hyväksynyt linjastosuunnitelman kantakaupungin reittien osalta. Linjastosuunnitelmassa esitetään Citylinjan korvaamista Puuvilla-Satasairaala-Paratiisinmäki -linjalla, joka liikennöidään samalla midibussikalustolla Porttaalitunnelin läpi kuin Citylinja. Reittimuutoksen takia yhtenä vaihtoehtona on pohdittava urheilukeskuksen alueen lisäämistä yhden euron maksuvyöhykkeeseen.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry on tilannut alkuvuodesta 2021 valmistuneen selvityksen joukkoliikenteen alennusryhmien perusteista ja vaikutuksista Ramboll Oy:ltä. Selvityksessä pohditaan lipputuotteiden käyttöehtoja ja kohderyhmiä, sekä erilaisten alennuslippujen vaikuttavuutta esimerkiksi vähätuloisten tai nuorten liikkumismahdollisuuksien edistämiseksi. Selvityksen tavoitteena on ollut tuottaa tietoa alennuksiin kohdistuviin toiveisiin ja aloitteisiin vastaamisessa.

Aiemmin joukkoliikennejaostossa esitettyjä lipputuotteiden käyttöehtoja on peilattu tuoreen selvityksen havaintoihin. Suosituksissa korostuvat seuraavat joukkoliikennejaoston harkintaan nostettavat huomiot:

- Nuorisolippu 17–25-vuotiaille, hinta noin 70–75 % aikuisten lipun hinnasta: opiskelijalipun käyttäjät ovat pääsääntöisesti alle 26-vuotiaita, joten nuorisolippu 17–25-vuotiaille kattaisi merkittävältä osin nykyisten opiskelijalippujen käyttäjien tarpeet
- Ruuhka-aikojen ulkopuolisen ajan lipun hinta noin 50–75 % normaalihinnasta ilman ikärajoja: tärkeimpänä perusteluna pyrkimys lisätä matkoja vähäisen kysynnän aikana ja tilanne on yhdenvertainen eri matkustajien välillä (ruuhkautuminen on haaste erityisesti suurissa kaupungeissa)
- Pienituloisten matkojen tukeminen on vaikuttavampaa ohjata sosiaalitoimen kautta: joukkoliikenneviranomaisella on toimivalta päättää lippujen hinnoista ja alennusperusteista, sillä ei ole toimivaltaa eikä taitoaakaan tarkistaa asiakkaan taloudellista tai terveydellistä tilaa, jos sellaiset ovat tuen perusteena

Edellä mainituista huomioista erityisesti opiskelijakausi lipun korvaaminen 17-25 -vuotiaiden nuorisokausi lipulla on mielenkiintoinen suositus. Mikäli oikeutta opiskelijahintaiseen kausilippuun ei tarvitsisi todentaa opinto-oikeuden todentavalla todistuksella, vaan lipunostajan iän luotettava todentaminen henkilötodistuksesta riittäisi, tällä olisi lipunmyynnin sujuvuuden kannalta merkitystä.

Suositus ruuhka-ajan alennuslipusta on hyvä jättää myöhempään pohdintaan, mikäli klo 10-13 välillä ja klo 17 jälkeen linja-autoissa on vähän matkustajia verrattuna aamun ja iltapäivän ruuhkatunteihin. Pienituloisten liikkumisen tukemiseksi on pidettävä kiinni jo toimivista yhteistyömuodoista, jotta esimerkiksi perusturva voi helposti hankkia lipputuotteita asiakkailleen osana harkinnanvaraista toimeentulotukea tai ennaltaehkäisevää perhetyötä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää Pori-Ulvila -paikallisliikenteen hankintasopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käyvät lipputuotteet, käyttöehdot ja asiakashinnat (sis. alv 10%) 7.6.2021 alkaen:

Kertalippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	3,50 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	2,00 €
lapsi, 0-7 -vuotiaat	0,00 €
lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjä	0,00 €

Kertalippu oikeuttaa yhden matkustajan yhteen matkaan paikallisliikenteen linja-autossa. Kertalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisen ja nuorison kertalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 60 minuuttia.

Pientä lasta vaunuissa tai rattaissa mukanaan kuljettava henkilö on oikeutettu maksuttomaan matkaan.

Aikalippu

5 h	5,00 €
24 h	8,00 €

Aikalippu oikeuttaa yhden matkustajan rajattomaan matkustukseen linja-autoissa aikarajan sisällä, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikalipulla saa vaihtaa linja-autosta toiseen ja matkustaa, kunnes aikalipun voimassaoloaika päättyy.

Sarjalippu

10 matkaa	25,00 €
-----------	---------

Sarjalippu sisältää kymmenen matkaa. Yhdellä sarjalipulla voi matkustaa samanaikaisesti useampi henkilö, mutta jokainen matkustaja leimaa sarjalipun rahastuslaitteelle erikseen kyytiin noustessa. Sarjalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Sarjalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 120 minuuttia. Sarjalippu on voimassa 90 päivää ensimmäisestä leimauksesta.

Kausilippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	haltijakohtainen	55,00 €
opiskelija, tutkintoon tähtäävän opinto-oikeuden osoittavalla todistuksella	henkilökohtainen	42,00 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	haltijakohtainen	30,00 €

Kausilipulla on rajaton matkustusoikeus linja-autoissa 30 päivän ajan, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisille ja nuorisolle myytävä kausilippu on haltijakohtainen. Opiskelijakausilippu on henkilökohtainen.

Kaikki matkat merkitään rahastuslaitteille tilastointia varten.

Tämä päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä viranomaisen maksamista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

korvauksista 7.6.2021 alkaen. Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään niiden voimassaoloajan päättymiseen saakka.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Mari Kaunistola poistui kokouksesta asian esittelyn aikana klo 15.58.

Keskustelun kuluessa joukkoliikennejaosto muutti yksimielisesti päätösehdotusta nuorten aikuisten lipputuotteen osalta.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päättää Pori-Ulvila -paikallisliikenteen hankintasopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käyvät lipputuotteet, käyttöehdot ja asiakashinnat (sis. alv 10%) 7.6.2021 alkaen:

Kertalippu

nuoret aikuiset ja aikuiset, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	3,50 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	2,00 €
lapsi, 0-7 -vuotiaat	0,00 €
lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjä	0,00 €

Kertalippu oikeuttaa yhden matkustajan yhteen matkaan paikallisliikenteen linja-autossa. Kertalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisen ja nuorison kertalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 60 minuuttia.

Pientä lasta vaunuissa tai rattaissa mukanaan kuljettava henkilö on oikeutettu maksuttomaan matkaan.

Aikalippu

5 h	5,00 €
24 h	8,00 €

Aikalippu oikeuttaa yhden matkustajan rajattomaan matkustukseen linja-autoissa aikarajan sisällä, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikalipulla saa vaihtaa linja-autosta toiseen ja matkustaa, kunnes aikalipun voimassaoloaika päättyy.

Sarjalippu

10 matkaa	25,00 €
-----------	---------

Sarjalippu sisältää kymmenen matkaa. Yhdellä sarjalipulla voi matkustaa samanaikaisesti useampi henkilö, mutta jokainen matkustaja leimaa sarjalipun rahastuslaitteelle erikseen kyytiin noustessa. Sarjalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Sarjalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 120 minuuttia. Sarjalippu on voimassa 90 päivää ensimmäisestä leimauksesta.

Kausilippu

aikuinen, 26-vuotiaat ja sitä vanhemmat	haltijakohtainen	55,00 €
nuoret aikuiset, 17-25-vuotiaat	haltijakohtainen	42,00 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	haltijakohtainen	30,00 €

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kausilipulla on rajaton matkustusosoikeus linja-autoissa 30 päivän ajan, vuorokaudenajasta riippumatta. Kausilippu ovat haltijakohtaisia.

Kaikki matkat merkitään rahastuslaitteille tilastointia varten.

Tämä päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä viranomaisen maksamista korvauksista 7.6.2021 alkaen. Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään niiden voimassaoloajan päättymiseen saakka.

Tiedoksi

Porin Linjat Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 30, 17.11.2020

Joukkoliikennejaosto, § 5, 09.02.2021

Joukkoliikennejaosto, § 16, 09.03.2021

§ 16

Linjastosuunnitelman reittien ja liikennöintiaikojen vahvistaminen

PRIDno-2020-5402

Joukkoliikennejaosto, 17.11.2020, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman tilannekatsaus 17.11.2020 joukkoliikennejaostolle, Ramboll Oy

Kaupunginhallitus on kehottanut 12.10. § 543 joukkoliikenneviranomaista teettämään ulkoisena asiantuntijapalveluna linjastosuunnitelman, jonka tavoitteena on parantaa linjaston kustannustehokkuutta.

Linjastosuunnittelun tavoitteena on muodostaa linjasto, joita voidaan ajaa samanlaisena sekä talvi- että kesäkaudella muuttamalla vain tarjonnan määrää. Linjastosuunnitelmassa luovutaan jaottelusta kesä- ja talvikausien liikenteeseen, koska ammatillisen opetuksen lukuvuosi alkaa jo elokuun ensimmäisenä maanantaina, ja se jatkuu kesäkuun loppuun. Loppuvuodesta 2020 eduskuntakäsittelyssä oleva lakimuutos oppivelvollisuuden pidentämisestä laajentaa maksuttomiin koulukuljetuksiin oikeutettujen määrää. Lakimuutoksen vaikutukset kohdentuvat syksyllä 2021 toisen asteen opinnot aloittavaan ikäluokkaan ensimmäisenä. Valmisteluvaiheen tietojen mukaan Porin kaupungille syntyy tarve järjestää avoimen joukkoliikenteen palveluja, mutta kustannusten kattamiseen valtio osallistuu opiskelijoille osoitetun koulumatkatuen kautta eli toteutumiseltaan epävarmoina lipputuloina.

Linjastosuunnitelman reitit pyritään suunnittelemaan siten, että nykyisille käyttäjille tulee mahdollisimman vähän muutoksia eikä katutilaan tai pysäkkeihin kohdistu muutostarpeita. Linjastosuunnitelman ulkopuolelle on jätetty koulujen tarpeisiin suunniteltua linjastoa.

Porin kaupunki on neuvotellut puitesopimusjärjestelyjä teknisistä asiantuntijapalveluista. Ramboll Oy:llä on paraikaa käynnissä Porin katu- ja liikenneverkon sekä keskustan liikennesuunnitelmatyö, joka on merkittävästi yhteydessä joukkoliikenteen linjastoon ja keskustan liikennejärjestelyihin. Suunnittelijoiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella Ramboll Oy jätti linjastosuunnittelusta tarjouksen, jonka yksikön päällikkö hyväksyi. Työ on aloitettu.

Ramboll Oy:n asiantuntijat esittelevät linjastosuunnittelun tilannetta joukkoliikennejaostolle.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman luonnos, joukkoliikennejaosto 9.2.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 17.11.2020 (§ 30) kuullut Ramboll Oy:n esityksen linjastosuunnitelman käynnistämisestä ja suunnitteluvaiheista sekä kokouksessaan 15.12.2020 § 43 käynyt evästyskeskustelua koko linjastoa koskevista liikennöntiajoista ja Citylinjan kehittämisehdotuksista.

Spring Advisor Oy:n tekemän Porin Linjat Oy:n liikennöntikustannusten mallinnuksen mukaan joukkoliikennesuunnitelmassa käsiteltävien reittien ja aikataulujen nykyinen liikennöntikustannus olisi noin 5,3 miljoonaa euroa vuodessa. Ramboll Oy:lle on annettu suunnittelua varten linjaston kustannuskatoksi 4,3 miljoonaa euroa. 1,0 Me säästötavoite on kova, ja sen toteuttaminen merkitsee palvelutason väistämätöntä heikkenemistä. Joukkoliikennejaoston 15.9.2020 (§ 24) päätöksen mukaisesti avoimen joukkoliikenteen painopiste on työmatkoissa ja asiointiliikenteessä, kun palvelutasoa sopeutetaan määrärahojen mahdollistamalle tasolle.

Säästöt on kohdennettu ensisijaisesti ei-lakisääteisen avoimen joukkoliikenteen linjaston liikennöntiajan vähentämiseen. Maanantaista perjantaihin joukkoliikenne toimii klo 7-20 välillä, ja viikonloppuisin klo 11-17 välillä. Joukkoliikenteen tarjontaa vahvistetaan kesäaikaan, koska Winnovan ammatillisen opetuksen siirtyminen ympärivuotiseksi lisää joukkoliikenteen tarvetta kesäkuussa ja elokuun alussa, kun peruskoulut ja lukio-opetus ovat kesälomalla. Tiedepuiston kampuksen saavutettavuudesta huolehditaan, vaikka muutoin linjaston vaihtomahdollisuudet heikkenevät.

Kustannussäästöistä johtuvat muutokset reiteissä ja liikennöntiajoissa vaikuttavat joukkoliikenteen matkustajien liikkumismahdollisuuksiin. On mahdollista, että matkustajamäärät vähenevät, jos kävelymatkat pysäkeille pitenevät tai aikataulut eivät vastaa matkustajien tarpeita. Toisaalta linja-autot saattavat ruuhkautua, kun vuorojen määrä vähenee.

Linjastosuunnitelman välittömänä tavoitteena on tuottaa avoimen joukkoliikenteen vähimmäispalvelutaso ja hankintasopimuksen sisältö 7.6.2021 alkavaa liikennöntiä varten. Linjastosuunnittelussa on varauduttu vuorotarjonnan parantamiseen, mikäli hankintoihin käytettävät määrärahat kasvavat joko seuraavien vuosien talousarvioissa tai matkustajien tuomien lipputulosten myötä. Liikennöntiaikoja voidaan pidentää ja /tai vuorovälejä tihentää suunnitelmassa esitetyillä reiteillä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Perusopetuslain mukaiset kuljetustarpeet on huomioitu linjastosuunnitelmassa vain Meri-Porin yhtenäiskoulun oppilaiden koulumatkoissa Yteriin, Mäntyluotoon ja Reposaareen. Muut kuljetustarpeet ja niitä toteuttavat linjat on jätetty suunnitelman ulkopuolelle, koska perusopetuslain mukaiset kuljetukset on toteutettava oppilaille avoimen joukkoliikenteen palvelutasosta riippumatta. Joukkoliikenteelle myönnettyjen määrärahojen rajallisuuden takia on mahdollista, että osa kuljetuksista siirtyy suljetuiksi tilusajoiksi, jolloin niiden järjestelyistä ja kustannuksista vastaa sivistystoimiala.

Merkittävät palvelutason muutokset säästöjen saavuttamiseksi ei-lakisäätteisessä avoimessa joukkoliikenteessä:

- luovutaan vartin vaille - vartin yli -vaihtoista kauppatorilla
- varhaisaamujen, iltojen ja viikonloppujen liikennöinti vähenee
- reittimuutokset pidentävät kävelymatkoja pysäkeille
- vuorovälit harvenevat

Ramboll Oy:n esitys avoimen joukkoliikenteen reiteistä, esimerkkiaikatauluista ja kustannuslaskennasta on esityslistan liitteenä. Esityksen kustannusarvion laskenta perustuu viime vuosina Suomessa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuskilpailutuksia voittaneiden tarjousten autopäivä, linjakilometri- ja linjatuntihintoihin, ei Porin Linjat Oy:n nykyisen liikennöinnin kustannusmallinnukseen. Ramboll Oy on haarukoinut linjaston kustannusarvion 3 910 000 - 4 170 000 euroon riippuen millaisia valintoja Citylinjan liikennöintiratkaisuista tehdään. Ramboll Oy on havainnollistanut riskejä kustannusten kasvusta, jos Meri-Porin liikennöinnin ruuhkautuminen uudella linjastolla edellyttää lisäauton hankintaa. Kustannuksissa on vielä varauduttava mahdolliseen Tiedepuisto-liikenteen lisätarpeeseen ja liikenteen aloitus- ja päättymisajankohtina tarvittaviin siirtoajoihin.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto ohjeistaa valmistelijoita linjaston reittien, liikennöintipäivien ja -kellonaikojen sekä vuorovälien jatkosuunnittelussa, jotta kustannuslaskenta ja neuvottelut 7.6.2021 aloittavasta liikennöinnistä tehtävää hankintasopimusta varten etenevät.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti yksimielisesti hyväksyä puheenjohtajan tekemän palautusesityksen, jonka mukaan linjastosuunnitelma palautettiin takaisin valmisteluun.

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 16

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman luonnos, joukkoliikennejaosto 9.3.2021, Ramboll Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

2 Mäntyluodon asukasyhdistyksen kirje 28.2.2021 joukkoliikennejaostolle, henkilötiedot poistettu

Joukkoliikennejaosto on käsitellyt 7.6.2021 aloitettavan hankintasopimuksen liikennöinnin valmisteluksi teetetystä linjastosuunnitelmaa kokouksissaan 17.11.2020 § 30 ja 9.2.2021 § 5. Helmikuussa jaosto antoi evästystä reittien ja aikataulujen työstämiseksi eteenpäin, jotta kustannuslaskenta edistyy. Jaostolle helmikuussa esiteltyä aineistoa on viimeistelty jaoston evästyskeskustelussaan hyväksymien reittien, Citylinjan vuorovälin harventamisen ja koko linjastoa koskevan liikennöintiajan pidennyksen perusteella. Kustannusarvio on viimeistelyn jälkeen 4 252 000 €, mutta lopullinen hankintasopimuksen arvo tarkentuu neuvotteluissa Porin Linjat Oy:n kanssa.

Joukkoliikennejaosto päätti osallistaa reittien ja aikataulujen osalta kuntalaisia ja sidosryhmiä. Kaupungin verkkosivuilla julkaistu reittikysely oli avoinna helmikuun loppuun, ja siihen vastasi yli seitsemäsataa henkilöä. Kyselyn tuloksiin voi tutustua osoitteessa pori.fi/joukkoliikenne.

Reittikyselyn tavoitteena oli kerätä palautetta joukkoliikenteen ympärivuotisista reiteistä: mitä toimivaa ja mitä puutteita käyttäjät niissä tunnistavat. Viisisataa vastaajaa valitsi yksittäisen reitin, josta jätti palautetta. Eniten palautetta annettiin reiteistä Rantala-Nummela-Friitala-Harmaalinna-tori (nykyinen linja 90), Reposaaari-Mäntyluoto-Tiedepuisto-tori (40M) ja Sampolan ja Pormestarinluodon heilurista (6 ja 12). Kaikissa vastauksissa palautteen antajat keskittyivät reittiä enemmän moitteisiin harvasta vuorovälistä ja suppeaksi koetusta liikennöintiajasta. Erityisesti vuorotöiden kiinteät työn alkamis- ja päättymisajat eivät sovi joukkoliikenteen tarjonnan kanssa yhteen.

Kyselyssä oli mahdollisuus valita Muu reitti -vaihtoehto, ja antaa palautetta yhteysvälistä, joka on vastaajalle tärkeä. Vaihtoehtoa käytti lähes kaksisataa vastaajaa. Avoimissa vastauksissa nostettiin esiin kylien ja harvaan asuttujen alueiden yhteyksiä keskustaan ja oppilaitoksiin, sekä useiden eri kaupunginosien nykyistä suurempien yhteyksien tarve julkisiin palveluihin (sairaalat, uimahalli).

Vastaajia pyydettiin antamaan kouluarvosana 4-10 valitsemalleen reitille. Parhaat arvosanat annettiin reiteille Musa-Liinaharja-tori, Reposaaari-Pihlava-Tiedepuisto-tori, Pihlava-Puuvilla ja Yyteri-Karjaranta-matkakeskus. Heikoimmat arvosanat annettiin Ulvila-Pori -yhteysvälin reiteille. Koska vastaajat ottivat vahvasti kantaa vuoroväleihin ja liikennöintiaikoihin, on vaikea tulkita, kuvaavatko reittiarvosanat tyytyväisyyttä reittiin vai reittiin ja aikatauluun.

Kysymys reittien uudelleen nimeämisestä ja numeroinnista ei herättänyt vastaajissa suuria tunteita. Alle sata vastaajaa nosti esiin nykyisen numeroinnin epäjohton mukaisuudet, mutta enemmistö ei kokenut tarpeelliseksi tehdä muutoksia tai ei ottanut kantaa.

Vastaajilta kysyttiin matkustamisen syytä ja henkilöauton käyttömahdollisuutta. Kolmannes vastaajista käyttää joukkoliikennettä työmatkoihin, viidennes vapaa-ajan matkoihin ja viidennes asiointiin. Kysely ei tavoittanut kovin hyvin peruskoululaisia tai

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

toisen asteen opiskelijoita. Puolella vastaajista henkilöauto on käytettävissään harvoin, joka viidennellä aina. Mitä ilmeisimmin kysely tavoitti autottomat henkilöt, joille joukkoliikenne on tärkeä arkisen liikkumisen keino.

Mäntyluodon Asukasyhdistys ry on lähettänyt joukkoliikennejaostolle 28.2.2021 päivätyn kirjeen, jossa yhdistys pyytää joukkoliikennejaostoa turvaamaan joukkoliikenneyhteydet Mäntyluodosta Pihlavaan, keskustaan ja matkakeskukseen arkisin ja viikonloppuisin. Asukasyhdistyksen kirje on esityslistan liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää hyväksyä 7.6.2021 alkavaa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimusta varten Ramboll Oy:n tekemässä linjastosuunnitelmassa esitetyt reitit, aikataulut ja kustannusarviot. Hankintasopimuksen lopullinen arvo määräytyy neuvotteluissa liikenteenharjoittajan kanssa, ja sopimus tuodaan joukkoliikennejaostolle hyväksyttäväksi.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Timo Salsoila saapui kokoukseen klo 14.55 asian esittelyn aikana.

Keskustelun kuluessa joukkoliikennejaosto muutti yksimielisesti päätösehdotusta siten, että hankintasopimuksen *lähtökohtana* käytetään Ramboll Oy:n tekemää linjastosuunnitelmaa ja päätösehdotukseen lisätiin *Sopimusneuvotteluissa voidaan tehdä muutoksia linjastoihin ja aikatauluihin toimivuuden parantamiseksi, mikäli pysytään kustannuskaton alla.*

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti hyväksyä 7.6.2021 alkavaa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimusta varten lähtökohdaksi Ramboll Oy:n tekemässä linjastosuunnitelmassa esitetyt reitit, aikataulut ja kustannusarviot. Hankintasopimuksen lopullinen arvo määräytyy neuvotteluissa liikenteenharjoittajan kanssa, ja sopimus tuodaan joukkoliikennejaostolle hyväksyttäväksi. Sopimusneuvotteluissa voidaan tehdä muutoksia linjastoihin ja aikatauluihin toimivuuden parantamiseksi, mikäli pysytään kustannuskaton alla.

Tiedoksi

Porin Linjat Oy, sivistystoimiala/Esa Kohtamäki, Taneli Tiirikainen ja Kai Leppimäki, VARELY/joukkoliikenne

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 17

Joukkoliikenteen kustannusjako Ulvila-Pori yhteysvälillä 7.6.2021 alkaen

PRIDno-2021-832

Valmistelija / lisätiedot:

Jouni Kärki

jouni.karki@pori.fi

joukkoliikennesuunnittelija

Liitteet

- 1 Kustannusjakoerittely Ulvila-Pori joukkoliikenne
- 2 Ulvila-Pori linjastot ja aikataulut 7.6.2021 alkaen

Porin ja Ulvilan välinen joukkoliikenne on Porin Linjat Oy:n liikennöimää liikennettä, josta Ulvilan ja Porin kaupungit maksavat liikennöintikorvausta. Tämä alueellinen käyttöoikeussopimus on irtisanottu päättymään 6.6.2021 (kh 12.10.2020 §543).

Uusi hankintasopimus Porin paikallisliikenteen järjestämisestä otetaan käyttöön 7.6.2021 alkaen. Uuteen hankintasopimukseen liitetään tämä päätös liikenteen ostokustannusten jaosta. Porin ja Ulvilan kaupungit sekä Porin Linjat Oy ovat hankintasopimuksen osapuolia Ulvila-Pori yhteysvälin liikenteessä. Tämän liikenteen tilaajana on Porin kaupunki toimivaltaisena viranomaisena.

Liikenteen järjestämistapaselvityksen yhteydessä Porin kaupunginhallitus kehotti 12.10.2020 § 543 joukkoliikenneviranomaista teettämään ulkoisena asiantuntijapalveluna linjastosuunnitelman, jonka tavoitteena on parantaa linjaston kustannustehokkuutta. Linjastosuunnitelman tekijäksi valittiin puitesopimuksen perusteella Ramboll Finland Oy.

Linjastosuunnitelmaan on liittynyt Porin sisäisen liikenteen lisäksi Ulvila-Pori yhteysvälin liikenne. Tämän liikenteen lähtökohdaksi asetettiin, että pyritään turvaamaan ulvilalaisten ja porilaisten työ- ja asiointiliikenne käytettävissä olevin määrärahoihin. Ulvilan ja Porin kaupungit ovat neuvotelleet liikenteen hoitamisesta ja palvelutasosta sekä kustannusjaosta kaupunkien kesken.

Pori- Ulvila väliseen liikenteeseen on esitetty kahta eri linjaa:

1. Kauppatori-Harmaalinna-Friitala-Nummela-Rantala-Friitala-Harmaalinna-Kauppatori
2. Kauppatori-Uusikoivisto-Mynsteri-Krapisto-Mynsteri-Uusikoivisto-Kauppatori

Ramboll on tehnyt edellä mainittujen linjojen osalta kustannusarviot joukkoliikennejaoston evästyksen pohjalta suunnitellulla palvelutasolla. Liikennöintiajat ovat arkisin 7-21 ja viikonloppuisin 11-17. Hinnat alv. 0 %. Kustannuksissa ei ole huomioitu lipputuloja. (Lipputulot vuonna 2019 olivat n. 125 000 €, talvikausi 10 kk linjat 90/94)

Linja/kokonaisuus	Talviarki/ euroa	Kesäarki/ euroa	Lauantai/ euroa	Sunnuntai/ euroa	Yhteensä/ euroa
Kauppatori-					

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Harmaalinna-Friitala- Nummela-Rantala- Friitala-Harmaalinna- Kauppatori	181 000	44 000	14 000	14 000	253 000
Kauppatori- Uusikoivisto-Mynsteri- Krapisto-Mynsteri- Uusikoivisto- Kauppatori	180 000	44 000	14 000	14 000	252 000
Yhteensä	361 000	84 000	28 000	28 000	505 000

Pori-Ulvila ostoliikenteen kustannusjako perustuu kuntien välisten neuvottelujen tulokseen. Ne pohjautuvat Spring Advisor Oy:n esitykseen kulkijajakaumasta Pori-Ulvila välillä (1/3 porilaisia ja 2/3 ulvilalaisia) sekä siihen, että Ulvila -vuoroilla palvellaan myös Harmaalinnaa ja Uusikoivistoa.

Tämän perusteella kuntien maksuosuudet ovat Ulvilan kaupunki 60 % ja Porin kaupunki 40 %. Lipputulosten osuus tuloutetaan kunnille samassa suhteessa ja ne vähennetään liikennöitsijälle maksettavasta liikennöintikorvauksesta. Käytännön järjestelyistä maksuliikenteen osalta sovitaan yhdessä kuntien ja liikennöitsijän kesken.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että Ulvila-Pori joukkoliikenteen liikennöintikorvaus 7.6.2021 alkaen jakaantuu siten, että Ulvilan kaupungin maksuosuus on 60 % ja Porin kaupungin 40 %. Lipputulosten osuus tuloutetaan kunnille samassa suhteessa ja ne vähennetään liikennöitsijälle maksettavasta liikennöintikorvauksesta. Käytännön järjestelyistä maksuliikenteen osalta sovitaan yhdessä kuntien ja liikennöitsijän kesken.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Ulvilan kaupunki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 18

Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen reitit, aikataulut ja kustannusarviot keväällä 2021

PRIDno-2021-961

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden nykyisen joukkoliikenteen kustannusarvio, joukkoliikennejaosto 9.3.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 9.2.2021 § 5, että "linjastolla varmistetaan asiointi- ja työssäkäyntiliikenteen sekä vaihtoyhteyksien turvaaminen myös reuna-alueilta huomioiden lisäksi liikkumismahdollisuudet niiden oppilaiden ja opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen... Aloitetaan neuvottelut sivistystoimialan kanssa avointa joukkoliikennettä hyödyntävien koulukuljetusten aikatauluista ja maksuperusteista niin, että tavoitteena on koulukyytijärjestelyjen todellisten kustannuksien korvaaminen joukkoliikenneviranomaiselle sekä mahdollisimman sujuva avoimen joukkoliikenteen toteutus." Käytännössä päätös tarkoitti, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen nykyinen palvelutaso oli selvitettävä ja kustannukset laskettava samalla menetelmällä, kuin mitä linjastosuunnitelmassa oli jaostolle jo esitetty kantakaupungin, Meri-Porin, Ulvilan ja Noormarkun suunnan liikenteistä.

Ramboll Oy:ltä saatiin nopealla aikataululla puitesopimuksen mukaisesti hankittu selvitys, jossa nykytarjonnan mukaiselle liikenteelle (linjat 7, 27, 60, 62, 63, 64, 69 ja 99) laskettiin vuosikustannukset soveltaen samaa laskentatapaa kuin paikallisliikenteessä. Linjan 7 osalta molemmat päät eroteltiin kustannusten osalta omiksi kokonaisuuksiksi. Linjojen 5 ja 95 kohdalla arvioitiin myös suljetun tilausajon ja avoimeen joukkoliikenteeseen yhdistämisen kustannuseroa ja tarkoituksenmukaisuutta. Kartanon ja Harmaalinnan koululaisten kuljetukset Väinölän alakoululle ovat mukana kustannuslaskennassa, koska ne jäävät pois Ulvila-Pori -yhteysvälin liikenteestä uudessa linjastosuunnitelmassa.

Ramboll Oy:n selvityksen kohteena olevat liikenteet, kustannuslaskennan yhteenveto ja näiden perusteella tehdyt johtopäätökset ovat esityslistan liitteenä. Erilaisilla toteutusvaihtoehdoilla huomioituna kustannuslaskennassa päädyttiin haarukoimaan nykyinen avoimen joukkoliikenteen palvelutaso noin 1 421 000 - 1 706 000 euroon vuositasolla.

Joukkoliikenteelle osoitettujen määrärahojen rajallisuuden takia nykyistä palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimessa joukkoliikenteessä ei kyetä säilyttämään pelkästään elinvoima- ja ympäristötoimialan määrärahojen puitteissa. Ramboll Oy tunnisti selvityksessä säästömahdollisuuksia, mutta suuri kysymys on, millaista palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

asukkaille halutaan tarjota perusopetuslain mukaisten kuljetustarpeiden täyttämisen lisäksi, toisin sanoen, saadaanko koululaisille toimivimmat ja joustavat kuljetukset, jos siirrytään suljettuihin tilausajoihin.

Avoimen joukkoliikenteen palvelutason haasteet ei-koululaisille

Harvaan asuttujen alueiden asukkaat pääsevät nykyisin osin koulujen lakisääteisiä kuljetuksia varten suunnitelluilla avoimen joukkoliikenteen kuljetuksissa keskustan palvelujen ääreen, joko suorilla yhteyksillä tai vaihtamalla koulun läheisyydessä. Koska asukastiheys on pieni ja siten myös mahdollisten matkustajien määrä vähäinen, avoimen joukkoliikenteen tarjonta nojaa yhteisiin kuljetustarpeisiin perusopetuslaissa säädettyjen koulukuljetusten kanssa.

Joukkoliikenneyhteyksien nykytarjonta on hyvin erilaista eri puolella Poria. Osa avoimen joukkoliikenteen linjoista on tarjolla ympärivuotisesti ja siten mahdollistaa työmatkayhteydet, osa ajetaan kouluvuoden aikana ja tarjontaa täydennetään kesäaikaan kutsuliikenteellä. Osa yhteyksistä ajetaan vain koulupäivinä.

Kouluille ajaville ja koululaisille suunnitelluilla kuljetuksilla ei paranneta palvelujen saavutettavuutta muille harvaan asutun alueen asukkaille, jos koulujen lähipalveluja ei ole eikä koululla voi vaihtaa muuhun avoimeen joukkoliikenteeseen. Palvelutarjonta ja vaihtoyhteydet lisäävät koululaisten mukana matkustavien muiden matkaajien mahdollisuuksia hyötyä lakisääteisistä kuljetuksista, mikäli ne järjestetään avoimena joukkoliikenteenä. Jos koulu sijaitsee eri suunnalla kuin missä asukkaat työskentelevät ja asioivat, koulukuljetusten tarpeisiin suunniteltu avoin joukkoliikenne ei aidosti palvele muita asukkaita.

Koulujen loma-aikoina työmatkat ja asiointi avoimella joukkoliikenteellä vaikeutuvat, koska vuorotarjontaa ei ole. Jos vuorot toteutetaan vain 8-16 työmatkaliikennettä varten, perilläoloaika asiointia varten on kovin pitkä. Tämä jättää harvaan asutun alueen asukkaat edelleen riippuvaisiksi oman auton käyttömahdollisuudesta tai muista omakustanteisista kuljetuspalveluista.

Avoimen joukkoliikenteen tarjonnassa ei ole kyse lakiin perustuvasta subjektiivisesta oikeudesta palveluun. Joukkoliikennejaoston on huomioitava toiminnassaan pyrkimys tehokkaaseen liikenteen hankintaan ja asukkaiden yhdenvertaiseen kohteluun. Siksi kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston tarkastelussa ja kustannusten hallinnassa on pohdittava ja verrattava avoimen joukkoliikenteen tarjoamista yhdenmukaisesti:

- suljettuina tilausajoina, jos liikkumisen luontainen suunta (lukio, Winnova, työpaikat) ei kulje koululle
- vain peruskoulun työpäivinä, koulun työaikojen mukaan, tai
- ympärivuotisesti arkisin klo 8-16 työajan mahdollistavana työmatkaliikenteenä ja sitä täydentävänä peruskoulun työpäivien lisävuoroina koulun työaikojen mukaan, jos alueella on ylipäätään kysyntää avoimelle joukkoliikenteelle.

Rahoituksen varmistaminen

Joukkoliikennejaosto vastaa avoimen joukkoliikenteen hankinnoista ja määrärahojensa käytöstä. Nykyisen palvelutason kattamiseen ei ole riittäviä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

määrärahoja, eikä suunnittelua tulevaa avointa joukkoliikennettä varten voi jatkaa, ellei tiedetä, minkäläajuista joukkoliikennettä voidaan määrärahojen puitteissa suunnitella. Ilman määrärahalisäystä avoin joukkoliikenne päättyy 6.6.2021 kylissä ja harvaan asutuilla alueilla ainakin tilapäisesti, koska uuden hankintasopimuksen valmistelu ei ole mahdollista ilman käytettävissä olevien määrärahojen varmistamista.

Sivistystoimiala on käyttöoikeussopimuksen aikana korvannut Porin Linjat Oy:lle perusopetuslain mukaisista matkoista leimausten mukaan. Merkittävä osa kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston lipputuloista on kertynyt sivistystoimialan korvauksista, ja yhtä lailla sivistystoimiala on nojautunut avoimen joukkoliikenteen tarjontaan koulukuljetusten hoitamisessa. Kuljetusten suunnitteluosaaminen, tarveharkinta ja kustannustehokkuuden kasvattaminen kuuluu siten ensisijaisesti sivistystoimialalle.

Jotta avoin joukkoliikenne voisi jatkaa myös kylissä ja harvaan asutuilla alueilla, kustannusten painopisteen on siirryttävä enemmän koulukuljetustarpeiden hallitsijan riskiksi. Siksi joukkoliikennejaosto ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Jatkotoimet

Ramboll Oy:n selvityksessä osoitetut palvelutason epäjohtonmukaisuudet ja säästömahdollisuudet eivät toteudu suljetuissa tilausajoissa eikä avoimessa joukkoliikenteessä ilman täsmällistä lisäsuunnittelua. Ramboll Oy ehdottaa selvityksen perusteella kylien ja harvaan asutun alueen joukkoliikenteestä tutkittavaksi seuraavia asioita:

1. Oppilaskuljetusten tarpeet (suuntautuminen ja aikataulu) yhteistyössä sivistystoimialan kanssa
2. Kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston ja aikataulujen toteutus, joka palvelee kustannustehokkaasti perusopetuslain mukaisten kuljetusten tarpeita (voivat olla suljettuja tilausajoja) ja on laajennettavissa muidenkin matkustajien käyttöön haluttaessa (avointa joukkoliikennettä)
3. Kantakaupungin, Meri-Poriin, Ulvilaan ja Noormarkkuun suuntautuvan ympärivuotisen linjaston täydentäminen muokkaamalla reittejä tai aikatauluja, jos näin päädytään edullisempaan lopputulokseen, eikä paikallisliikenteen säännöllisyys kärsi perusopetuslain mukaisten kuljetusten hoitamisesta

Mikäli joukkoliikennejaosto toivoo kylien ja harvaan asutun alueen avoimen joukkoliikenteen suunnittelutyön aloitettavan ennen kuin rahoitus on varmistettu, joukkoliikennejaoston on annettava ohjeistusta mm. liikennöintiajasta ja vuorovälistä.

Suunnittelusta huolimatta avoimen joukkoliikenteen ja koulukuljetusten yhdistämisestä ei ole saavutettavissa täydellistä ja kustannustehokkainta mahdollista lopputulosta, koska

- sivistystoimialalla on muita aiemmin kilpailutettuja suljettuja tilausajoja harvaan asutuilla alueilla perusopetuksen oppilaita varten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- joukkoliikennejaosto on sitoutunut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja yhteistyökuntien kanssa avoimen joukkoliikenteen kilpailutettuihin yhteishankintoihin, joita ei nykyisin hyödynnetä perusopetuslain mukaisiin kuljetuksiin

Edellä mainituista haasteista johtuen liikennöintiratkaisua haetaan vain muutamaksi seuraavaksi kouluvuodeksi, jotta kilpailutettujen liikenteiden päättyessä ja mahdollisten palveluverkkoon vaikuttavien muiden päätösten jälkeen voidaan tarkastella kokonaisuutta uudelleen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päätyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päättää ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Kokouskäsittely

Merkitään, että Riitta Suonpää poistui kokouksesta klo 17.25 asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen. Riitta Suonpään sijaan pöytäkirjan tarkastajana seuraavissa pykälissä 19-21 toimi Tuomas Jalava.

Päätös

Joukkoliikennejaosto kävi evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päätyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päätti ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Tiedoksi

Sivistystoimiala/Esa Kohtamäki, Taneli Tiirikainen, Kai Leppimäki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 3, 09.02.2021
Joukkoliikennejaosto, § 19, 09.03.2021

§ 19

Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammikuu 2021

PRIDno-2021-467

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina M Toivonen, Seppo Salonen

tiina.m.toivonen@pori.fi, seppo.salonen@pori.fi

controller, talousyksikkö, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 Joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikkö, käyttösuunnitelma vuodelle 2021

Elinvoima- ja ympäristölautakunta hyväksyi joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2021 kokouksessaan 27.1.2021 (§ 6). Toimintayksikön toimintakate on -4 367 108 euroa, joka on 268 708 euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Määräraha on kuitenkin kasvanut vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden 873 978 eurolla.

Määrärahaan sisältyy talousarvioprosessin aikana tehdyt seuraavat lisäykset:

- Joukkoliikenneviranomaisen tarvitsemien tuki- ja kehittämistehtävien korvaus Porin Linjat Oy:lle 230 000 euroa.
- Lisätty 30 000 euroa vuodelle 2021 seniorimatkustamisen kokeiluun palvelulinjalla. Yli 80-vuotiaille ilmainen, yli 75-vuotiaat eurolla.

Joukkoliikenteen talousarvion rakentaminen oli haasteellista, koska Porin Linjat Oy:n osalta ollaan siirtymässä käyttöoikeussopimuksesta (nettosopimus) hankintasopimukseen (bruttosopimus). Talousarvion kannalta merkittävä muutos vuonna 2021 on, että aiemmin liikennöitsijälle jääneet lipputulot tuloutetaan jatkossa joukkoliikenneviranomaiselle, joka myös kantaa lipputuloriskin. Covid-tilanteen aiheuttama lipputulojen romahdus ja järjestämistavan muuttuminen kesken vuoden kesäkuussa ovat vaikeuttaneet myös käyttösuunnitelman tekoa.

Joukkoliikenteen osalta käyttösuunnitelmassa on avoimen joukkoliikenteen liikennöintikorvauksiin varattu 5,7 miljoonaa euroa, mikä reaalisesti tarkoittaisi vähintään 10 % laskua liikennöintiin käytettävissä olevaan määrärahaan verrattuna vuoteen 2020. Muutos johtuu lähinnä lipputulojen tämänhetkisestä alenemaennusteesta. Liikennöintikorvausten toteuma oli 4,6 miljoonaa euroa vuonna 2020, mihin verrattuna tänä vuonna varaudutaan 1,1 miljoonan euron kasvuun, mitä ei lipputuloilla todennäköisesti pystytä kattamaan. Lisäksi Porin Linjat Oy:n kannalta vanha käyttöoikeussopimus on tappiollinen, mikä täytyy pystyä tulevaisuudessa hankintasopimuksessa kompensoimaan. Näin ollen paikallisliikenteen palvelutaso tulee todennäköisesti laskemaan suhteessa enemmän kuin määrärahojen vähenemisestä voisi päätellä. Hankintasopimusmalli on täysimääräisesti voimassa vuonna 2022, joten tulevassa hankintasopimuksessa on huomioitava kustannustaso myös vuonna 2022. Porin Linjat Oy:n ajaman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

paikallisliikenteen lisäksi joukkoliikenneviranomaisen on tällä hetkellä sitoutunut liikennöintikorvauksissaan myös neljän pienemmän liikennöitsijän ajamiin paikallislinjoihin, Kokemäki-liikenteeseen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kilpailuttamien Rauma-, Kankaanpää- ja Merikarvia-liikenteiden kuntaosuuksiin.

Yksikön tuotot ovat aiemmin muodostuneet joukkoliikenteen valtionavustuksesta ja yhteistyökunnilta saatavista yhteistoimintakorvauksista. Lipputulosten tuloutuminen joukkoliikenneviranomaiselle tarkoittaa merkittävää muutosta toimintatuotoissa. Tämän hetkisen tiedon perusteella valtio tulee jatkamaan joukkoliikenteen tukemista koronan vaikutusten osalta myös tänä vuonna. Vaikka edellytykset tuen saamiselle ovat pysyneet ennallaan, ei tukea sen myöntämiseen liittyvien epävarmuuksien takia ole huomioitu käyttösuunnitelman tuotto-odotuksissa.

Henkilöstökulujen budjetoinnissa on varauduttu joukkoliikenneasiantuntijan palkkaamiseen kuluvan vuoden aikana. Henkilöstöresurssin vahvistaminen on tarpeen bruttomalliin siirryttäessä, sillä muutos lisää joukkoliikenneviranomaisen tehtäviä. Eläkemenoperusteista eläkemaksua ei ole enää budjetoitu kustannuspaikoittain, koska kirjaustapa on muuttunut.

Tilikartan muutoksesta johtuen tilin 43410 Asiantuntijapalvelut sijaan jatkossa käytetään tiliä 43400 Toimisto- ja asiantuntijapalvelut.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön vuoden 2021 käyttösuunnitelman.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 19

Valmistelija / lisätiedot:
Tiina M Toivonen
tiina.m.toivonen@pori.fi
controller, talousyksikkö

Liitteet

1 Joukkoliikenne ja liikkuminen, talousraportti 1.1.-31.1.2021

Joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön talouden toteuma oli tammikuussa käyttösuunnitelman mukainen lukuun ottamatta henkilöstökustannuksia, jotka olivat noin viidenneksen pienemmät viime vuoden tammikuuhun verrattuna. Kyseessä on kuitenkin vain muutos henkilökulujen kirjautumisessa, henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut muutoksia. Liikenteen ostot vähentyivät tammikuussa 4,0 % edellisen vuoden tammikuuhun nähden. Tämäkin menee kuitenkin normaalin vaihtelun piiriin.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenneviranomaisen talousraportin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Elinvoima- ja ympäristölautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 20

Tiedoksi merkittävät asiat

Ulvilan kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 15.02.2021 § 5 on päättänyt valita Jani Lahtisen tilalle Jarkko Stenforsin henkilökohtaiseksi varajäseneksi Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaostoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 9,27.01.2021
Joukkoliikennejaosto, § 21, 09.03.2021

§ 21

LISÄPYKÄLÄ: Joukkoliikennejaoston lausunto: Porin yhteistoiminta-alueen iäkkäiden palveluiden suunnitelma vuoteen 2025

PRIDno-2021-283

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 27.01.2021, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Suominen

heidi.suominen@pori.fi

Liitteet

1 Iäkkäiden palvelun suunnitelma

Porin perusturva on pyytänyt sivistyslautakunnalta, tekniseltä lautakunnalta sekä elinvoima- ja ympäristölautakunnalta lausuntoa iäkkäiden palvelun suunnitelmasta.

Iäkkäiden palvelukokonaisuuden tavoitteena on varmistaa Vanhuspalvelulain ja iäkkäiden palvelujen Laatusuosituksen (2020) toteutuminen. Iäkkäiden integroitu palvelukokonaisuus korostaa iäkkään kotona pärjäämisen tukemista sujuvilla asiakasprosesseilla ja katkeamattomilla palveluketjuilla aina ennaltaehkäisevistä palveluista erikoissairaanhoidon saakka ja sieltä takaisin kotiin tai kuntoutukseen.

Valtakunnallisesti tavoitellaan iäkkäiden palvelurakenteen kevenemistä. Tavoitteena on, että kotiin vietävien palveluiden määrää, sisältöä ja laatua tulee lisätä ja kehittää. Palvelujen kehittäminen ja muutos vaativat myös systemaattista ammatillista toimintaa ja vahvaa osaamisen johtamista.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää iäkkäiden palveluiden painopisteen siirtämistä hoidosta ja hoivasta sairauksien ennaltaehkäisyyn, toimintakyvyn ylläpitämiseen, yksinäisyyden tunnistamiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kunta vastaa iäkkäille ihmisille tuotettavien palvelujen järjestämisestä, vaikka niitä tuotetaan useassa eri organisaatiossa ja yksikössä Porin yhteistoiminta-alueella. Iäkkäiden palvelut pyrkivät edistämään toimijoiden välistä yhteistyötä sekä kehittämistä asiakaslähtöisten palvelujen suunnitteluun. Iäkkäiden palveluiden tehtävä on myös valvoa omien ja ostamiensa palveluiden laatua.

Tavoitteena on turvata iäkkäille ihmisille

1. Terve ja toimintakykyinen ikääntyminen, jolloin varhaisen palvelutarpeen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn keinoin varmistetaan oikea-aikaiset palvelut
2. Helppo yhteydenotto avuntarpeen ilmetessä, jolloin asiakas- ja palveluohjauksen keinoin suunnitellaan iäkkään toimintakykyä tukevat palvelut
3. Kotona pärjääminen, jolloin mm. monipuolisten asumisen mahdollisuuksien, kuntoutuksen, kotihoidon, omais- ja perhehoidon sekä erilaisten tukipalvelujen keinoin varmistetaan iäkkään selviytyminen arjessa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

4. Laadukkaat palvelut, jolloin palveluntuottajasta riippumatta palvelujen sisällöissä toteutuvat yhdenmukaisesti mm. toimintakykyä tukevat periaatteet, digitaaliset ratkaisut kiinteänä osana palvelua
5. Oma aktiivisuus, jolloin palvelujen piirissä ollessaan iäkäs henkilö ja tarvittaessa omainen osallistuu palvelujen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Lisäksi on tärkeää, että jatkossa huomioidaan myös seuraavat asiat, joka vaikuttavat iäkkäiden ihmisten elämään. Kaavoituksella ja yhdyskuntarakenteella on tärkeä merkitys, miten palvelut sijoitetaan. Toimivat liikenneyhteydet, ympäristön esteettömyys ja monikäyttöisyys tulee huomioida sekä vapaa-ajan palvelujen sekä kulttuurin tarjonnan ja liikuntatilojen soveltuvuus ikäihmiselle. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää antaa Porin yhteistoiminta-alueen iäkkäiden palveluiden suunnitelmasta vuoteen 2025 seuraavan lausunnon:

Porin yhteistoiminta-alueen iäkkäiden palveluiden suunnitelmassa vuoteen 2025 todetaan, että kaavoituksella ja yhdyskuntarakenteella on tärkeä merkitys, miten palvelut sijoitetaan. Toimivat liikenneyhteydet, ympäristön esteettömyys ja monikäyttöisyys tulee huomioida sekä vapaa-ajan palvelujen että kulttuurin tarjonnan ja liikuntatilojen soveltuvuus ikäihmiselle. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa.

Iäkkäiden asumispalveluiden sekä niihin liittyvien muiden palvelujen sijoittamisella kaupunkirakenteessa on monia näkökantoja, jotka kaikki olisi syytä ottaa huomioon onnistuneen kokonaisuuden luomiseksi. Iäkkäät asukkaat voidaan jakaa ikänsä, kuntosaa, toimintakykynsä ja toiveidensa mukaan hyvin erilaisiin ryhmiin.

Kaupunkisuunnittelu totesi, että olisi tarpeellista käydä tiiviimpää keskustelua eri osapuolien kanssa siitä, miten iäkkäiden henkilöiden palvelut ja asuminen tulisi sijoittaa kaupunkirakenteessa. Nykytilanteessa, varsinkin yksityisten toimijoiden kohdalla, palveluasumisen sijoittuminen on ollut hyvin sattumanvaraista eri puolille kaupunkia. Yksikkökokojen ollessa pieniä resursseja ei yleensä ole lähiliikuntapalvelujen ja korkeatasoisen esteettömän lähiympäristön toteuttamiselle. Tällöin palvelujen saavuttaminen hajautuu ja on vaikeaa saavuttaa liikenteellisesti. Pitkäjännitteisellä maankäytöllisellä suunnittelulla on mahdollisuus luoda kokonaisuuksia, missä korkeatasoinen esteetön ympäristö lähivirkistysalueineen ja palveluineen voidaan toteuttaa ikäihmisille suunnattuna.

Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen ovat asumisen vaihtoehtoja silloin, kun iäkäs henkilö ei selviä omassa kodissaan sinne tuotavan avun turvin. Tällöin sijoittuminen kaupunkirakenteessa on mietittävä siltä kannalta, miten palvelut käytännöllisesti ja edullisesti saadaan tuotettua.

Toisaalta toimintojen sekoittuminen kaupunkirakenteessa on rikkaus eri asukas- ja ikäryhmille. Iäkkäidenkin henkilöiden tarpeet ja toiveet voivat olla asuinympäristön suhteen hyvin erilaisia, joka tulisi myös huomioida sijoittumistapauksissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ICT-yksikkö kiinnitti huomiota kappaleessa 12 mainittujen tietojärjestelmien lisäksi digitaalisten hoivaratkaisujen kehittämiseen ja hankintaan osana jatkuvaa palvelutarpeen arviointia ja kotona pärjäämisen tukea. Erilaisten bioantureiden, esimerkiksi asuntojen anturoinnin kotihoidon tueksi, ja IoT-ratkaisujen avulla voidaan parantaa kotona asuvien turvaa ja akuuttien tilanteiden tunnistamista. Digitaalisten palveluiden suunnittelussa on edelleenkin kiinnitettävä erityistä huomiota käyttäjäryhmän erityistarpeisiin ja investoitava aidosti käyttäjille sopiviin palveluratkaisuihin.

Joukkoliikenne-toimintayksikkö kommentoi, että avoin joukkoliikenne tukee ikääntyvien omatoimista asumista tarjoamalla ympärivuotisia liikkumispalveluja asiointia varten kantakaupungissa ja seudullisilla tiiviin asutuksen reiteillä. Matkaketjujen toimivuudessa on haasteita, koska kävelymatkat pysäkeille saattavat olla paikoin pitkiä ja harvat vuorovälit aiheuttavat odottelua. Paikallisliikenteessä käytetään esteetöntä kalustoa, mutta pysäkkien helppokulkuisuutta ja odotustiloja pitäisi parantaa kaikkia matkustajia varten.

Pöytäkirja tämän asian osalta päätetään tarkastaa välittömästi kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Pöytäkirja tämän asian osalta päätettiin tarkastaa välittömästi kokouksessa.

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 21

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Iäkkäiden palvelun suunnitelma

Porin perusturva on pyytänyt joukkoliikennejaostolta lausuntoa iäkkäiden palvelun suunnitelmasta.

Iäkkäiden palvelukokonaisuuden tavoitteena on varmistaa Vanhuspalvelulain ja iäkkäiden palvelujen Laatusuosituksen (2020) toteutuminen. Iäkkäiden integroitu palvelukokonaisuus korostaa iäkkään kotona pärjäämisen tukemista sujuvilla asiakasprosesseilla ja katkeamattomilla palveluketjuilla aina ennaltaehkäisevistä palveluista erikoissairaanhoidon saakka ja sieltä takaisin kotiin tai kuntoutukseen.

Valtakunnallisesti tavoitellaan iäkkäiden palvelurakenteen kevenemistä. Tavoitteena on, että kotiin vietävien palveluiden määrää, sisältöä ja laatua tulee lisätä ja kehittää. Palvelujen kehittäminen ja muutos vaativat myös systemaattista ammatillista toimintaa ja vahvaa osaamisen johtamista.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää iäkkäiden palveluiden painopisteen siirtämistä hoidosta ja hoivasta sairauksien ennaltaehkäisyyn, toimintakyvyn ylläpitämiseen, yksinäisyyden tunnistamiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vastaa iäkkäille ihmisille tuotettavien palvelujen järjestämisestä, vaikka niitä tuotetaan useassa eri organisaatiossa ja yksikössä Porin yhteistoiminta-alueella. Iäkkäiden palvelut pyrkivät edistämään toimijoiden välistä yhteistyötä sekä kehittämistä asiakaslähtöisten palvelujen suunnitteluun. Iäkkäiden palveluiden tehtävä on myös valvoa omien ja ostamiensa palveluiden laatua.

Tavoitteena on turvata iäkkäille ihmisille

1. Terve ja toimintakykyinen ikääntyminen, jolloin varhaisen palvelutarpeen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyyn keinoin varmistetaan oikea-aikaiset palvelut
2. Helppo yhteydenotto avuntarpeen ilmetessä, jolloin asiakas- ja palveluohjauksen keinoin suunnitellaan iäkkään toimintakykyä tukevat palvelut
3. Kotona pärjääminen, jolloin mm. monipuolisten asumisen mahdollisuuksien, kuntoutuksen, kotihoidon, omais- ja perhehoidon sekä erilaisten tukipalvelujen keinoin varmistetaan iäkkään selviytyminen arjessa
4. Laadukkaat palvelut, jolloin palveluntuottajasta riippumatta palvelujen sisällöissä toteutuvat yhdenmukaisesti mm. toimintakykyä tukevat periaatteet, digitaaliset ratkaisut kiinteänä osana palvelua
5. Oma aktiivisuus, jolloin palvelujen piirissä ollessaan iäkäs henkilö ja tarvittaessa omainen osallistuu palvelujen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Lisäksi on tärkeää, että jatkossa huomioidaan myös seuraavat asiat, joka vaikuttavat iäkkäiden ihmisten elämään. Kaavoituksella ja yhdyskuntarakenteella on tärkeä merkitys, miten palvelut sijoitetaan. Toimivat liikenneyhteydet, ympäristön esteettömyys ja monikäyttöisyys tulee huomioida sekä vapaa-ajan palvelujen sekä kulttuurin tarjonnan ja liikuntatilojen soveltuvuus ikäihmiselle. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää antaa Porin yhteistoiminta-alueen iäkkäiden palveluiden suunnitelmasta vuoteen 2025 seuraavan lausunnon:

Avoin joukkoliikenne tukee ikääntyvien omatoimista asumista tarjoamalla ympärivuotisia liikkumispalveluja asiointia varten kantakaupungissa ja seudullisilla tiiviin asutuksen reiteillä. Paikallisliikenteen linja-autot ovat lähtökohtaisesti esteettömiä, mutta pysäkkien helppokulkuisuutta ja odotustiloja pitäisi parantaa kaikkia matkustajia varten. Avoimen joukkoliikenteen reitistö on pääosin suunniteltu kaupungin keskustaan suuntautuvaa liikkumista varten. Keskustasta ja reittien varsilta löytyy tärkeimmät asiointipalvelut, mm. päivittäistavarakauppoja, terveyspalveluja ja virkistyspalveluja, joita käyttävät kaikenikäiset.

Avoimen joukkoliikenteen reitit, aikataulut ja lipputuotteet on suunniteltu kaikkia matkustajia varten, huomioimatta erityisesti ikääntyviä omana kohderyhmänään. Ikääntyvien joukkoliikenteen käytöstä ei kerätä dataa, jonka perusteella ikääntyvien joukkoliikenteen käytöstä voisi koostaa tilastoja tai tehdä yhteenvetoja. Kaikille satunnaismatkustajille on tarjolla sarjalippuja, joilla asiointimatkoille on helppoa ja edullista lähteä. Myös kausiliput ovat tarjolla kaikille matkustajille säännölliseen matkustukseen, ja käteinen käy maksuvälineenä linja-autoissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Avoimessa joukkoliikenteessä ajetaan linjaa P1, joka on suunniteltu enemmän henkilökohtaista palvelua tarjoavaksi kuin muu avoin joukkoliikenne. Palvelulinjan voi pysäyttää reitillä mihin tahansa. Aikataulu on suunniteltu väljäksi, jotta kyytiin nousemiseen jää hyvin aikaa ja kuljettajakin ehtii avustaa esimerkiksi vetokärryn tai rollaattorin kanssa. Maalis-toukokuussa 2021 palvelulinjalla on käynnissä kaupunginhallituksen rahoittama kokeilu, jossa 80-vuotiaat ja sitä vanhemmat matkustavat maksutta, ja 75-vuotta täyttäneille on tarjolla yhden euron lippu. Kokeilun vaikuttavuutta ja matkustuksen kasvua arvioidaan kevään kuluessa, ennen kuin Porin Linjat Oy:n nykyinen palvelulinjan sisältävä käyttöoikeussopimus päättyy 6.6.2021.

Tammikuussa 2021 palvelulinjalla tehtiin lähes seitsemänsataa matkaa. Samanaikaisesti Pormestarinluodon linjalla 12 tehtiin 13 000 matkaa ja Sampolan linjalla 6 noin 18 000 matkaa. Alueiden asukasrakenteen perusteella on mahdollista, että moni ikääntyvä matkusti linjoilla 12 ja 6, ja siten linjat ovat iäkkäille tärkeitä. Avoimen joukkoliikenteen voimavarat keskitetään suurten matkustajavirtojen reitteihin kaikkia matkustajia varten, sekä kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston uudelleenjärjestelyihin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

[peitetty]/Perusturva

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§13, §14, §19, §20, §21

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§15, §16, §17, §18

Oikaisuvaatimusohje

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä Porin kaupungin jäsen.

Päätöksen tiedoksianto ja oikaisuvaatimusaika

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja tai viranhaltijapäätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeellä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai kolmantena päivänä pöytäkirjaotteen lähettämisestä asianomaisen suostumuksella sähköisenä viestinä. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijapäätöksen osalta toimielimelle, jonka alaisuudessa viranhaltija toimii. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen käsittelemiseksi kirjelmässä on ilmoitettava vaatimuksen tekijän nimi ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset vaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteeseen:

Porin kaupungin kirjaamo
PL 121
28101 PORI

Käyntiosoite: Otavankatu 5 A, 3 krs.

Vaihde: (02) 621 1100

Kirjaamo: (02) 623 4470

Faksi: (02) 634 9417

Sähköposti: kirjaamo@pori.fi